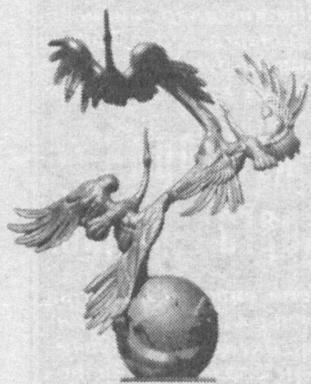

Мушуклар инфарктдан сақлайди...ми?

12-бет

Ishonch

*Insonga naf
keltirish —
oliy baxt*

2008 yil 28 fevral
№ 26 (2439)
payshanba

Касба uyushmalari Federatsiyasi gazetasi *

* Gazeta 1991 yil 21 martdan chiqa boshlagan

Махмуд ТОИР,
Ўзбекистон халқ шоир

Ҳар куртак кулгуси баҳордан дарак,
Ҳар куртак кулгуси илоҳий тилак.
Ҳайрат ҳавосига кўксим тўлдириб,
Мен баҳор боғбонин қутлашим керак.

Бугунги сонда:

2008 йил - Ёшлар йили

Иқтидорли
ёшларга ёрдам

— 2-бет —

Фельетон ўрнида

Совун пуфаги

— 3-бет —

Долзарб мавзу

Чув тушган
«гап жўралар»

— 4-бет —

Инсон ва табиат

Қашқир чангалида

— 5-бет —

Ҳаёт ва қонун

Ёлғон учун
жавобгарлик борми?

— 6-бет —

Турмуш чорраҳаларида

Кулфат

— 11-бет —

Муштарий минбари

Одам бўлайлик

— 13-бет —

Футбол

Пашинин қаерда?

— 14-бет —

Шунингдек:

Энг қайноқ спорт янгликлари,
Энг муқамма ТВ дастур,
сканвара ва башқа кизиқаран
маъзулар билан танишасиз.

7 кун янгиликлари

21 феврал

Ўзбекистон Бадий академиясининг Марказий кўргазмалар залида "Таълим ва мутахассислик" мавзудаги учинчи халқаро кўргазма бошланди. У Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси томонидан Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан ҳамкорликда ташкил этилди.

«Туризм: ёшларнинг янги ташаббуслари» мавзуда бўлиб ўтган халқаро учрашувда ёш авлодни иқтисодий тизимнинг истиқболли жабҳаларидан бири бўлган туризм соҳасига янада кенг жалб қилиш имкониятлари муҳокама этилди. Тадбир «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси ва унинг хузуридаги «Келажак овози» ёшлар ташаббуслари маркази томонидан «Ёшлар йили» вазифаларини бажариш доирасида ташкил этилди. Учрашувда мамлакатимиздаги йирик туризм компаниялари раҳбарлари, давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари, Россия, Франция ва Япониядан туризм бўйича мутахассислар иштирок этди.

22 феврал

Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судида «Давлат хизмати ҳуқуқий асосларининг ривожлантирилиши: Германия ва Ўзбекистон тажрибаси» мавзуда халқаро конференция бўлиб ўтди. Ушбу тадбир Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази ҳамда Фридрих Эберт жамғармаси билан ҳамкорликда ташкил этилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигининг Москва шаҳрида ўтган норасмий саммитида иштирок этди.

24 феврал

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Корея Республикасига ташриф буюрди.

25 феврал

Давлатимиз раҳбари Корея Республикасининг янги сайланган Президенти Ли Мён Бакнинг ўз лавозимини бажаришга расман киришишга бағишланган тантанали маросимда иштирок этди.

Ўзбекистон ёшларининг «Қамолот» ижтимоий ҳаракати марказий кенгашида мамлакатимизда фуқаролик жамиятини шакллантириш жараёнида ёшларга оид сиёсатнинг устувор йўналишларига бағишланган халқаро анжуман бўлиб ўтди.

26 феврал

Сеулдаги «Чонг Ва Дэ» қароргоҳида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов ва Корея Республикаси Президенти Ли Мён Бакнинг учрашуви бўлиб ўтди. Мамлакатимиз раҳбари Сеул яқинидаги Инчон шаҳридаги «GMDAT» заводига ташриф буюрди. Бу ерда ўзлаштирилган технологиялар, ишлаб чиқариш жараёни билан танишди. «DAEWOO» компанияси Ўзбекистонда автомобилсозлик соҳасини ўзлаштиришда муҳим ўрин тутган. Айни пайтда мамлакатимиз «GMDAT» билан алоқаларни ривожлантиришда ва Ўзбекистонда «GM-Uzbekistan» қўшма корхонаси ташкил этилди. Сеулга ташриф асносида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов «Korean Air» ва «Корея газ корпорацияси» («KOGAS») раҳбарларини қабул қилди. Ушбу музокаралар Ўзбекистонга салкам 2 миллиард АҚШ долларига тенг инвестиция киритишни назарда тутадиган натижалар билан яқунланди.

Етакчи минбари

Сафимиз ўсмоқда бирок муаммолар ҳам йўқ эмас

Савдо, матлубот кооперацияси ходимлари ва тадбиркорлар касба уюшмаси ташкил этилганга ҳали кўп вақт бўлмаган бўлса-да, ўз йўлини топиб бормоқда. Унда 4 йилдан буён ишлайман. Вакилгимиз ташкил топган дастлабки йилда таркибимизда савдо ва матлубот кооперацияси тизимида иш юритувчи 7 та субъект бўлиб, уларда 276 нафар аъзо бирлашган эди.

Касаба уюшмалари соҳа вакилларининг ҳамкори ва ҳимоячиси эканлигини тарғиб қилганлигимиз сабабли сафимиз йилдан-йилга кенгаймоқда. Бугунги кунда 50 дан зиёд хўжалик юритувчи субъект 12 та бошланғич ташкилотга бирлашган бўлиб, улар сафидаги касаба уюшма аъзолари сони 493 тани ташкил қилади.

Касаба уюшмаси ўз тасарру-

фидаги иш берувчилар билан ҳамкорликда «Ижтимоий ҳимоя йили»да кенг кўламли тадбирларни амалга оширди. 2 та оилага қорамол олиб берилди. Кам таъминланган аъзоларга 310 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. 2 киши сиҳатгоҳда бепул даволанди.

Ишларимизни сарҳисоб қиладиган бўлсак, ҳали муаммолар кўп. Туманимизда 2954 та фермер хўжалиги, 413 та хусусий фирма ва корхона, 822 нафар яқка тадбиркор рўйхатга олинган. Бирок уларнинг кўпчилиги касаба уюшма ҳимоясига олинмаган.

Шу ўринда айрим мулоҳазаларни айтишим жоиз. Туманимизда аҳолига транспорт хизмати кўрсатувчи «Булунгур-Мега шоу» ва «Миржалолтранс» хусусий корхоналарининг ҳар бирида 150 нафардан зиёд ҳайдовчи

бор. Бу икки корхона тадбиркорлик субъекти сифатида ўтган йилнинг бошида шартнома асосида касаба уюшмаимизга аъзо бўлган эди. Лекин орадан кўп вақт ўтмай вилоят «Автотранс» ташкилоти раҳбарларининг «бизнинг таркибдаги касаба уюшма ташкилотига ўтмасанг лицензия бермаймиз» деган баҳонасини рўқач қилиб, биз билан алоқани узишди. Бундай ҳолатлар кўп учраяпти. Шундай экан, тадбиркорларни касаба уюшмаси ҳимоясига олишнинг янги механизмини ўйлаб топиш зарурга ўхшайди.

Мамашариф НЕЪМАТОВ,
савдо, матлубот кооперацияси ходимлари ва тадбиркорлар касаба уюшмаси Марказий кенгашининг Булунгур туманидаги вакили

Фаолият

Ўз аъзолари манфаатини устувор деб билган ташкилотимиз жамоа шартномаси орқали меҳнат муносабатларини тартибга солиш, ишчи-хизматчиларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқларини ҳимоя қилишга алоҳида эътибор берапти. 142 нафар касаба уюшма аъзоларига қўлай ва хавфсиз иш шaroитини таъминлаш, дам олиш ва соғлигини тиклаши тўғрисида доимий ғамхўрлик кўрсатиляпти.

Меҳнаткаш манфаати устувор

Иш берувчи билан 2007—2010 йилларга мўлжалланган жамоа шартномаси тузилган бўлиб, ҳар бир банднинг бажарилиши қатъий назоратга олинган. Ўзаро манфаатли ҳамкорлик ижобий натижаларни берапти.

Байрамлар ва қутлуғ саналарда ходимларга бир ойлик ўртача иш ҳақи миқдорига моддий ёрдам кўрсатилди. Бошқарманинг Косон, Деҳқон-обод ва Китоб туман бўлинмаларида хизмат хоналари таъмирдан чиқарилди. Иш самардорлигини ошириш мақсадида ажратилган автомобилаларга янги замонавий радио алоқа воситалари ўрнатилди.

Ишчилар махсус кийим-бош, пойабзал ва шахсий химия воситалари билан таъминланган.

Техника хавфсизлиги бўйича қўлланма ва адабиётлар мавжуд. Ўқув машғулоти ўтказиб турилади. Дам олиш ва байрам кунда ишлаганларга қўшимча ҳақ тўланмоқда.

Ўзаро ишонч ва масъулият жамоат шартномасида кўрсатилган имтиёزلарнинг бажарилиши учун асосдир. Мавлуда Умарова, Шокир Бегатов, Панжи Норов каби кўмига аъзолари ички меҳнат тартиби қоидаларининг ижроси, спорт-соғломлаштириш, маданий-маърифий ишларни амалга оширишда фаоллик кўрсатишяпти.

Комил АРАЛОВ,
Қашқадарё вилоят инкассация бошқармаси касаба уюшма кўмитаси раиси

Шу сонга хабар

Фаоллар ўқуви

Хоразм вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси ташкил этган ўқув семинарларига цех касаба уюшма ташкилотларининг раислари, тафтиш комиссияларининг аъзолари, меҳнат муҳофазаси бўйича мутахассислар, кадрлар масаласи бўйича масъул ходимлар таклиф қилинди.

Мутахассисларнинг меҳнат қончилиги ва муҳофазаси, ҳужжатларни юритиш ҳақидаги фикрлари иштирокчиларда катта таассурот қолдирди. Шу билан бирга, ўтган йили касаба уюшмалари амалга оширган ишлар тўғрисида маълумот берилди.

Хоразм вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмасининг фаоллари учун бир кунлик ўқув семинарлари барча туманларда бўлиб ўтди. Тадбирда минглаб фаоллар иштирок этишди. Семинарларда касаба уюшмаларининг «Ёшлар йили»да қилажак ишлари хусусида ҳам фикрлашиб олинди.

Озод ОТАЖОНОВ,
Хоразм вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмасининг ташкилий ишлар бўлими мудири

Семинар

Вазифалар белгилаб олинди

Агросоноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Андижон вилоят кенгаши томонидан деҳқон-фермер хўжаликлари аъзоларини касаба уюшмасига жалб қилиш, тармоқ ходимларининг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилишда жамоа келишуви ва шартномаларининг ролини оширишга бағишланган семинар ўтказилди. Унда туман касаба уюшма кенгаши раислари, раис ўринбосарлари, йўриқчилар, вилоят «Пахтасаноат», МТП бирлашмалари таркибдаги корхоналар, тугатилган ширкатлар ўрнида ташкил этилган фермер хўжаликлари худудий касаба уюшма ташкилотлари етакчилари ва Андижон шаҳрида жойлашган корхона, ташкилот, муассасаларнинг касабақўм раислари қатнашдилар.

Тадбир очиқ мулоқот тарзида ўтди. Сўзга чиққанлар касаба уюшмалари олдида турган вазифалар, жамоа шартномасини тайёрлаш ва тасдиқлатиш, йил давомида бажарилишини назорат қилиш, яқуний ҳисобот учун далолатнома тузиш ҳақида фикр юритдилар. Шунингдек, «Ёшлар йили»да амалга ошириладиган ишлар ҳам белгилаб олинди.

М.ОТАХОНОВА,
вилоят тармоқ касаба уюшма кенгаши бўлим мудири

Тошкент шаҳар савдо, матлубот кооперацияси ходимлари ва тадбиркорлар касаба уюшмаси кенгаши соҳа вакиллари манфаатини ҳимоя қилиш борасида самарали фаолият кўрсатмоқда. Энг аввало, тармоққа қарашли 2916 та бошланғич ташкилотнинг таъсирчан ишлашини таъминлашга алоҳида аҳамият қаратилляпти. Бунинг учун касаба уюшма етакчиларига керакли тавсия ва маслаҳатлар ўз вақтида бериб борилмоқда.

Суратда: кенгашининг меҳнат муҳофазаси бўйича етакчи мутахассиси Равшан Раҳимов, молия бўлими мутахассиси Мария Зуфарова, кенгаш раиси Зиёдулла Худойбердиев ҳамда ташкилий ва ходимлар иши бўйича мутахассиси Маъсуда Идрисова галдаги вазифаларни муҳокама қилишмоқда.

Икром ҲАСАНОВ олган суратлар

2008 йил - Ёшлар йили

Ночор кишилар, айниқса, ёшларга зарур пайтда мададкор бўлиш миллатимизга хос хусусиятлардан.

Иқтидорли ёшларга ёрдам

Навойи вилояти лицей ва коллежларида кам таъминланган, иқтидорли ўқувчилар учун барча шарт-шароит яратиб бериляпти. Янги ўқув йили бошида «Ижтимоий ҳимоя йили» давлат дастури ижросини таъминлаш мақсадида 6 нафар йигит-қиз таълим ва фан ходимлари Навойи вилоят касаба уюшма кенгаши ҳамда вилоят ўрта махсус касбунаар таълими бирлашган касаба уюшма кўмитаси томонидан устама стипендияга тавсия қилинган эди. «Ёшлар йили» муносабати билан эса яна 7 нафар шундай ўқувчи энг кам иш ҳақи миқдоридagi устама стипендияни оладиган бўлди. Ахбор РАҲМАТОВ

Фельетон ўрнида

Соввун нуффаги

**Ёхуд сохта
хужжатлар қош
бўлиб, касаба
уюшма аъзосининг
лавозимига қайта
тиклангани
хўсусида**

Рост сўзлаб бунчалик маломатга қолиши 32 йил бир гизимда ишлаб келаётган Саидумар аканинг хаёлига ҳам келмаганди.

...2004 йилнинг кузида Мирзачўл тумани хўжаликларининг бирида шудгорлаш ишларига вилоятдан вакил қилиб бириктирилган С.Усмонов ҳокимликдаги йиғилишда хўжалиқда 3 та ўрнига 2 та трактор ер ҳайдаганини айтганида раҳбари — вилоят МТПлар бирлашмаси ОАЖ раиси Ў.Турсунов жазавога тушиб, «менинг корхонамни сен камситадиган бўлдингми ҳали?» дея муштани туккан бўлса, ажабмас.

Саидумар ака ҳам чўрткесар-да, 15 ноябр куни хўжалиқда 3 та «Магнум» трактори ер ҳайдади деб қўяқолганида олам гулистон бўлиб, бугунги машмашалар бўлмасмиди. Лекин у бундай қилолмади. Табиатан тўғриси, ҳақиқатга тик қараб келгани учун ёлгон сўзлай олмади.

Орадан уч кун ўтиб, 2004 йилнинг 18 ноябрида Жиззах вилоят МТПлар бирлашмаси ОАЖ раиси Ў.Турсунов 77-К рақамли кадрлар шахсий таркибига оид буйруққа имзо чекди. Уни айнан келтирамиз: «Усмонов Саидумар — таъминот, янги техника ва

технологияларни жорий этиш, лизинг, улардан фойдаланишни назорат қилиш ва транспорт бўлими бош мутахассиси ижро интизомини бузганлиги, топширилган вазифага совуқконлик билан қараганлиги, бирлашма раҳбариятининг топширигини бутунлай ёки лозим даражада бажармаганлиги учун у билан тузилган меҳнат шартномаси Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 100-моддаси 4-бандига асосан 2004 йил 18 ноябр кунидан бекор қилинсин. Унга 48 кун иш кўриши ҳисобидан ҳисоб-китоб қилинсин. Асос — бирлашма раисининг қўрсатмаси. Бирлашма раиси — Ў.Турсунов».

2004 йил 25 ноябр куни бирлашма раисининг 125-буйруғи чиқарилди. У вазифасидан бир ҳафта аввал бўшатилган ходим «С.Усмоновга нисбатан интизомий жазо қўллаш тўғрисида» эди.

Ҳар икки буйруқ ҳам ходимга маълум қилинмади, тилхат орқали таништирилмади, меҳнат дафтарчаси берилмади.

С.Усмонов корхона раҳбарининг ноқонуний хатти-ҳаракати юзасидан вилоят АСМ ходимлари касаба уюшмаси кенгашига мурожаат қилди. Касаба уюшма мутасаддилари иш берувчининг қонунбузилишига йўл қўйганини аниқ-

лаб, ходимни аввалги лавозимига тиклаш, мажбурий бекор юрган кунлари учун ҳақ тўлаш тўғрисида 2005 йил 5 сентябрда корхона раҳбарига тақдимнома киритди. Ушбу мурожаат жавобсиз қолаверди.

Шундан сўнг фуқаролик ишлари бўйича Жиззах туманлараро судига даъво аризаси киритилди. Суднинг 2005 йил 2 декабрдаги ҳал қилув қарори билан даъво қисман қаноатлантирилиб, Жиззах вилоят МТПлар бирлашмаси ОАЖ раисининг 2004 йил 18 ноябрдаги 77-К рақамли буйруғи бекор қилинди. С.Усмонов аввалги — бошқарма бўлими бош мутахассиси лавозимига тикланган, унга корхона ҳисобидан 606.993 сўм иш ҳақи ҳамда 50.000 сўм маънавий зарар, шунингдек, давлат фойдасига 95.748 сўм бож ундирилди-ган бўлди.

Фуқаролик ишлари бўйича Жиззах вилоят суди апелляция инстанциясининг 2006 йил 19 январдаги ажрими билан биринчи инстанция суди ҳал қилув қарорининг ишга тиклаш, иш ҳақи ундириш қисмлари бекор қилиниб, даъвогар фойдасига 108.789 сўм иш ҳақи ундириш белгиланди. Қарорнинг қолган қисми янги-

дан биринчи инстанция судида қўриш учун юборилди.

Ўзбекистон Олий суди фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъатининг 2007 йил 18 июндаги ажрими сўнгги сўзни айтиб, фуқаролик ишлари бўйича Жиззах вилоят суди апелляция инстанциясининг 2006 йил 19 январдаги ажримини бекор қилди. Фуқаролик ишлари бўйича Жиззах туманлараро судининг 2005 йил 2 декабрдаги ҳал қилув қарори ўзгаришсиз қолдирилди.

Ҳақиқат галаба қилди дея ич-ичидан суюнган Саидумар акани олдинда янги саргардонликлар кутаётганди.

Суд қарорининг ишга тиклаш қисми саккиз ойлаб бажарилмай қолди.

Шу ўринда суд ижрочиларининг Жиззах шаҳар бўлими катта суд ижроси В.Омоновнинг 2007 йил 16 июлда шаҳар прокурори Т.Сағатовга йўллаган 4846-хатига эътибор берсак. Унда шундай дейилади: «...Жиззах вилоят МТПлар бирлашмаси ОАЖ маъмурияти... ижро ҳужжатида қўрсатилган мажбуриятларни бажармади... Жиноят кодексининг 232-моддасида мансабдор шахснинг суд ёки судьянинг ҳукми, ҳал қилув қарори, ажрими ёки қарорини қасддан

бажармаслиги ёхуд уларнинг бажарилишига тўсқинлик қилиши учун жазоланиши қўрсатилган. Шу сабабли сиздан қонуний чора қўришингизни сўрайман».

Фуқаролик ишлари бўйича Жиззах туманлараро суди раиси Э.Умрзоқовнинг 2008 йил 18 январдаги шаҳар прокурори номига йўллаган 35-хатига: «...Сизга Жиззах туманлараро суди томонидан 2007 йил 9 январдаги 10-хат билан мурожаат қилиниб, Ў.Турсуновга нисбатан жиноят иши қўзғатиш масаласини ҳал қилиш сўралган эди...», — дейилади.

Жиззах вилоят МТПлар бирлашмаси ОАЖ раҳбариятининг 2006 йил 5 октябрдаги «Бирлашма бошқарув аппарати штатлар жадвалига ўзгариш киритиш тўғрисида»ги 153-буйруғи билан С.Усмонов ишлаб келган Таъминот, янги техника ва технологияларни жорий этиш, лизинг, улардан фойдаланишни назорат қилиш ва транспорт бўлими бош мутахассиси лавозими қисқартирилади. Мутахассисларнинг аниқлашича, мазкур буйруқ амалдаги қонунларга зид эди. Бунда Меҳнат кодексининг 101-моддаси талаби бузилган, яъни, бошланғич касаба уюшма кўмитасининг розилиги олинмаган, шаҳар меҳнат бўлими хабардор қилинмаган.

Буни қарангки, корхона раҳбари 2007 йил 15 августдаги 63-К рақамли буйруғи билан С.Усмоновни унинг розилигисиз Арнасой туман МТП ОАЖ таъминот бўлими бош мутахассиси вазифасига тайинлайди. Бу билан иш берувчи яна бир қонунбузарликка йўл қўяди. Ноқонуний буйруқ шаҳар прокуратурасининг протестига асосан бекор қилинди.

Шундан сўнг иш берувчи жабрланувчини Зарбдор туман МТП АЖга таъминот бўйича бош мутахассис лавозимига ишга таклиф этди. «Қайсар ходим» С.Усмонов бу таклифга кўнмади.

Иш берувчи охири С.Усмоновни 2008 йилнинг 22 январидан аввалги ишига тиклашга мажбур бўлди.

Абдуманноп АЗИМОВ,
«Ishonch» мухбири

Касаба уюшма ҳаёти

Шаҳримиз тунда минг-минглаб чироқлар ёғдусида янада мафтункор. Айниқса, байрамларда ўзгача қиёфа касб этадики, сўз билан ифодалаш қийин. Киши ҳаёлини буткул ром этадиган манзаралар унинг тароватига янада мўъжизакор тус бахш этади. Маҳаллалар, кўчалар ва йўлларимизнинг чароғонлигида катта бир жамоанинг меҳнати мужассам.

«Тошшаҳарнур» давлат унитар корхонаси иш бошлаган 1949 йилда бу ерда бор-йўғи 46 нафар ходим бор эди. Йиллар давомида жамоа сафи ортиб, эндиликда уларнинг сони 655 нафарга этди. Корхона автохўжалик, махсуснур ҳамда марказлашган диспетчерлик пункти ва ҳар бир туманда ўзининг тармоқ тизимига эга.

— Ҳамжиҳатликда ишлаш ҳар қандай муассасада иш самарадорлиги учун муҳим аҳамиятга эга. Бунинг учун авваломбор ишни тўғри тақсимлаш ва ташкил этиш талаб этилади, — дейди корхона касаба уюшма кўмитаси раиси Шўхрат Қурбонов. — Ходимнинг меҳнати қадрлансагина иш жойига меҳр ортади. Бу эса фақат унинг оладиган иш ҳақи билан белгиланмайди. Ишчининг бажарётган

вал ва сут маҳсулотлари билан таъминландилар. Узайтирилган иш кунидан банд бўлганларга иссиқ овқат ҳам ташкил қилинган.

Бундан ташқари, ходимлар ҳар йили бир марта корхона

жаси бўлса керак, бу ерда 30—40 йиллардан буён корхона истиқболининг юксалишида ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келаётганлар кўпчилигини ташкил этади. Илём Собитов, Турсун Хўжаев, Михаил

да тақдирлаб борилади.

Ушбу тизимда алоқачи, муҳандис, электропайвандчи, пайвандчи ва шу каби 20 дан ортқ касб эгалари бир аҳил оиладек бўлиб меҳнат қилиб келишмоқда. Корхона хизмат

Жамоа — бир оиладек аҳил

вазифасига яраша меҳнат шариҳи ва бошқа барча жиҳатлари чуқур ўрганилиб чиқилиши зарур. Акс ҳолда иш берувчи ва ходимлар ўртасида турли тушунмовчилик ва бошқа кўшимча тўловлар берилмоқда. Шунингдек, ҳар ойда техника хавфсизлиги кунлари ўтказилиб, учраган камчиликлар юзасидан даволатномалар тузилади ҳамда уларни бартараф этиш учун тезкор чоралар қўрилмоқда. Айни пайтда корхона ишчи ва хизматчилари энг замонавий техника воситалари билан таъминланган.

Шундай ғамхўрликлар нати-

Бочков кабилар фидойи меҳнати билан шу жамоа аҳлининг ҳурмат эътиборини қозонганлардан. Уларнинг меҳнатини муносиб тақдирлаш мақсадида дам олиш уйи ва санаторийларга имтиёзли йўлланмалар берилиб, байрамларда қимматбаҳо совғалар билан тақдирлаб келинмоқда. Пенсиялар ҳам эътибордан четда эмас. «Хотира ва қадрлаш куни» ва юбилей ёшларида уларнинг ҳолидан хабар олиб, мукофотлар бериш одат тусига айланган. Бундан ташқари, бола парваришида бўлган аёллар ҳам байрамлар-

қўрсатиш жиҳатидан жаҳон талаблари даражасига мослашиб бормоқда. Яқин вақтлар ичида масофадан туриб бошқариладиган автоматлаштирилган тизимга ўтилади. Иқтидорли ёш ходимларнинг олий ўқув юртида ўқиб билим ва малакаларини оширишлари учун тўловлар корхона ҳисобидан амалга ошириб келинмоқда. Бу корхонанинг истиқболи янада порлоқ бўлишида муҳим омил бўлишига шубҳа йўқ.

Д.АЛЛАКУЛОВА,
«Ishonch» мухбири

Кейинги пайтда фирибгарларнинг турли йўллар билан кишиларни «чув» тушириб кетишгаётгани ҳақидаги гап-сўзлар тез-тез қулоққа чалинадиган бўлиб қолди. Энг қизиғи, бу «хунар»ни ўзига қасб қилиб олганлар ҳар гал унинг минг битта усулларини ўйлаб топишади. Оқибатда эса... кимдир кимгадир катта миқдорда «қарз»га пул берган, кимдир уй олгану унга қира олмай сарсон, яна кимдир фарзандини ўқишга жойлаш ниятида «таниш» топиб пул бергану... Хуллас, ҳаммасида ҳам фирибгарлар фириб бериб кетаверишган. Ўйлаб қоласан киши, фирибгарларнинг тузоғига илинганларнинг аксарияти туппа-тузук, ақли-хуши жойида бўлган кишиларни ташкил этади. Бироқ на чора, пул топиб, ақл топмагандан кейин...

Сўнгги пайтларда шахар кўчаларида хорижда ишлашни таклиф қилувчи эълонларни ҳар қадамда учратиш мумкин. Маълумки, бундай ҳуқуқ фақат Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги қошидаги Ташқи меҳнат миграцияси агентлиги орқали амалга оширилади. Агентлик хорижда юборилган фуқаронинг ҳақ-ҳуқуқлари давлат томонидан ҳимоя қилинишини таъминлайди. Фақат хорижда ишлаш истагида бўлган биродарларимиз ўзларининг яшаб жойларидаги меҳнат бўлимларига мурожаат қилишса, олам гулистон.

Масаланинг бошқа томони ҳам бор. Шундай экан, нега шахар кўчаларидаги юқорида қайд этиб ўтганимиз сон-саного йўқ эълонлар батафсил ўрганиб чиқилмайди? Ахир қайсидир ташкилот уларнинг фаолиятига баҳо бериши керак-ку? Акс ҳолда яна қанчадан-қанча ҳамюртларимиз фирибгарларнинг алдовларига «чув» тушиб қолиши мумкинлигини ҳеч ким инкор эта олмаслиги аниқ.

Хом сўт эмган банда.
Неки кўргилик бор.
аввало одамнинг ўзи сабабчи.
Рўзғорим бут, ҳаёти-
миз фаровон эди. Аммо
бундан ҳам бой бўлиш
фикри ҳаёлимдан сира
кетмасди. Бинойидек
ишлаб юргандим. Бир
танишимнинг кўтқусига
учиб ҳаётим остин-устун
бўлиб кетай деди. Икки
йил илгари бир адаш-
дим. Келинг, бошимдан
ўтган воқеани сўзлаб
берай.

2005 йилнинг кўкламида қўшни давлатда ишлаб қайтган танишимни учратиб қолдим. У яхши пул топиб келганини айтиб мақтанди. Ундан йўл-йўриқ сўрадим. Кўнглим мўмай пул топишга сўст кетди. Амадлаб рафиқамни кўндирдим. Қариндош-уруғлар билан хайрлашиб, сафар тўнини кийдим. Менга ўхшаганлар анчамунча экан. Билагонлари йўл бошлашди. Мамлакатимиздан чиқиб Қозоғистон худудига ўтдик. Бизга ҳомийлик қилаётган қозоқ йигит ишчи ахтараётганга рўбарў қилди. Ҳамма томони ёпиқ юк автомобилида шимол тарафга узоқ юрдик. Мадоримиз қуриб етиб бориб, бир бойваччанинг хусусий корхонасида кўним топдик. Тўланадиган иш ҳақидан кўнгил тўлмасида, на илож, ишлашга келгандик. Бир баракка жойлашдик. Ишимиз асосан шиша идишларни тозалаш бўларди. Кун бўйи қўлимиз сувдан чиқмайди. 12-15 соатлаб ишлаб, баракка қайтамыз. Хўрақдан сўнг кир-чир ўринга чўзиламан. Аҳвол шу. Бир ойлари ўтган, маошимни олиб уйга қайтиш истаги тугиди. Хўжайинга учрадим.

— Тўрт томонинг қибла, — деди у хўрайиб. — Сен билан олти ойга келишганмиз. Хоҳламсанг, бор, кетавер.

Адашганман

О м и л и к н и қаранг, борган чоғи паспортимизни у дажжолнинг қўлига қўшқўллаб топширибмиз. Бу одамларни бўйнидан ип боғлаб ишлатишнинг бир усули экан. Хўжасиз у ердан бир қадам ҳам жилиб бўлмасди. Унинг м а р д и к о р и бўлишдан ўзга илож йўқ. Шу ерда ишлаб юриб бекободлик 58 ёшли Абдуҷаббор ака билан танишиб қолдим. Бечора нафақат ўзи, 22 ёшли ўглини ҳам олиб келган. Унинг қисмати олдида меники ҳолва эди. Абдуҷаббор ака қишлоғидаги бир аёлнинг макрига илинган экан. Ўша аёл беш-ўнта одамни қўшни давлатда ишлашга даъват этади.

Мўмай пул дарагини эшитганлар лаққа тушади. Келин тушираман деган ташвишда юрган Абдуҷаббор акага ҳам таклиф мойдай ёқди. Олти ойда фалон миллион сўм даромад ичимни оғритармиди деган ўйда ўглини ҳам ёнига олади. Ҳамқишлоқ аёл уларни қўшни юртда иш берувчи қўлига топ-

шириб изига қайтади. Машмашалар шундан бошланган. Барча хўжатларни қўлига олган хўжайин уларни қўлдек ишлатади. Ҳақ бермайди. Кейинчалик маълум бўлишича, аёл Абдуҷаббор ака ва шерикларини арзимаган пулга сотиб юборган экан. Ҳақ талаб қилишса, хўжайин сизларни сотиб олганман деб дағдаға қиларкан.

Туз насиб деймизми, қисматми, умримнинг олти ойини ўша юртда минг азобда ўтказдим. Бир амаллаб хўжатни қўлга киритиб, икки қўлни бурунга тиқиб ортга қайтдим. Зор-интизор фарзандларим бағрига қайтганимга шукур қилдим. Аъзои баданим шамоллаб кетган экан. Анча фурсат соғлиқни тиклашга кетди. Ҳозир ишга кирганман. Рафиқам ҳам ишлайди. Топиш-тутишимиз ёмон эмас. Ўзга юрт сафари бир хотира бўлиб қолди. Фарзандларимга, ҳатто ўзимга ҳам гоҳ-гоҳида «ҳар ерни қилма орзу, ҳар ерда бор тошу тарозу» деб қўяман.

Бориға қаноат қилиш лозим. Мен кўрган-кечирганлар кимларгадир сабоқ бўлса ажаб эмас.

Сабириддин НУРҚУВВАТОВ,
Самарқанд вилояти

«Ishonch» газетасининг 2007 йил 13 декабр сонида босилган «Ўлжа излаб» мақоласини ўқиб, ақинда бўлиб ўтган бир воқеа ёдимга тушди.

Шундан сўнг воқеанинг қизиғи бошланди. Равшанбек ўзининг «Тико» машинасини

сотиб муаммосини ҳал қилди. Қолган «гап-жўралар» ҳам гимирлаб қолишди. Жумладан, Орифжон қўли калталигини ўйлаб жуда сиқилди. Шунда қўшнис Азиза опа жонига ора кирди. У бир таниши фоизга исталган миқдорда пул бериши мумкинлигини айтиб:

— Гаровга уй-жойми, машинами қўйиш керак, — деди.

Орифжоннинг дили ёришди. Қарз олиб тўлайдиган фоизи хориждаги иш ҳақи олдида арзимасдек туюлди. Лекин катта акаси Зарифжон тиш-тирноғи билан қаршилик қилди:

— Отамдан қолган ҳовлини гаровга қўймайсан!

Бироқ Орифжонни йўлдан қайтариш осон эмасди.

Бу орада шериклари бир неча бор Тошкентга бориб келишди. Ҳатто уларнинг кетадиган куни ҳам аниқ эди. Орифжон акасини ишонтириш учун оғайналарининг чиптасини кўрсатди. Ҳатто акаси билан бирга Тошкентга келиб, Равшанбекнинг қариндоши

бўлимиш «ишбилармон кимса» билан ҳам танишди. Ниҳоят иш пишди. Уй гаровга қўйилиб, қарз олинди.

Пойтахт аэропортидан укаси ва унинг 14 нафар шеригини кузатиб қайтган Зафар ака жуда хурсанд эди... Афсуски, қувончи узоққа чўзилмади. Эртаси куни кечқурун йигитлар тарвузи қўлтиғидан тушиб қайтиб келишди. Хуллас, Қувайтга учмоқчи бўлган «халпарастлар»нинг хўжатлари божхонада текширилганда визаларининг сохталиги маълум бўлиб қолганди. Шунинг учун улар аэропортининг ўзиданоқ ортга қайтариб юборилган, боз устига Равшанбекнинг «қариндоши» 150 минг долларни туя қилиб, ўша куниёқ чет элга қуён бўлганди.

Қиссадан ҳисса шуки, бор-будидан айрилган Орифжон кўп жабр чекди. Ота ҳовлисини сотиб, қарзини фоизи билан тўлади. Ўзи эса бола-чақаси билан кўпқаватли уйлارнинг бирига ижарага чиқди.

Истаймизки, ҳамюртларимиз шайтон макрига учмасинлар.

Зоҳиджон БОЛТАБОЕВ,
журналист
Кўкон шахри

...Орифжон бозорда бир неча йилдан бери зиравор сотиб тирикчилик қиларди. Бир «гап»да юрагига гулгула тушди. Маҳалладош ўртоғи Равшанбек пойтахтдан бир қариндоши орқали чет элга кетаётганини гапириб:

— Эй, оғайнилар! Бу ерда юз йил ишласанг ҳам қосамиз оқармайди. Мана кўрасизлар, Худо хоҳласа, бирикки йилдан кейин катта «соққа» билан қайтиб келаман. Агар орангизда мен билан кетишни истовчилар бўлса яна 14 та одамга жой бор, — деди.

Бу янгиллик барчани ўйлатиб қўйди. Сўраб-суриштиришлар бошланди.

— Ҳўш, қайси давлатга йўл олаясиз, дўстим?

— Дунёнинг энг бой мамлакатларидан бири Қувайтга. У ерда бир ойлик иш ҳақи 5 минг доллар атрофида эмиш.

Равшанбек шундай деб аллақайси вазирликда ишлайдиган узоқ қариндоши 10 минг доллар эвазига хоҳловчиларни ишга жўнатишини билдирди.

РОССИЯДА ИШЛАШ ИСТАГИДА БЎЛГАН ЎЗБЕКИСТОН ФУҚАРОЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Азиз ватандошлар!

Сўнгги йилларда Ўзбекистон ва Россия ўртасида сиёсий, иқтисодий, ижтимоий, маданий ҳамкорлик жадал ривожланиб бормоқда. 2007 йил июл ойида икки давлат ҳукуматлари ўртасида «Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг Россия Федерациясида ва Россия Федерацияси фуқароларининг Ўзбекистон Республикасида меҳнат фаолияти ва меҳнатқаш мигрантларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги битим имзоланди. Унинг ижросини таъминлаш бўйича Россия томонидан Федерал миграция хизмати ҳамда Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий ривожланиш вазирлиги, Ўзбекистон томонидан Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш ҳамда Ички ишлар вазирликлари масъул этиб тайинланган.

Мазкур битим Россияга Ўзбекистондан ишлашга борган фуқаролар учун маҳаллий аҳоли билан бир хил меҳнат ҳуқуқлари таъминлашнинг, тиббий хизмат харажатлари Россия иш берувчиси томонидан қопланишини, ойлик маош айнан бир хил малакага эга бўлган маҳаллий аҳолининг ойлик маоши билан тенг бўлишини, Ўзбекистон фуқаросининг меҳнат фаолияти тугаши билан Россия иш берувчиси томонидан унинг ойлик маошлари ва меҳнат фаолияти даври тўғрисида имзоланган ва муҳрланган ҳужжат берилишини, Ўзбекистон фуқароси Россия иш берувчисининг айби билан жароҳатланган ёки вафот этган тақдирда ушбу иш берувчи томонидан Россия қонунчилигида белгиланган тегишли тўловлар тўлаб берилишини назарда туттади.

Ўзбекистон ҳукуматининг қарорларига мувофиқ республикамиз фуқароларининг хорижда меҳнат қилишларига кўмаклашиш Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ҳузуридаги Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлиги ҳамда Фуқароларни чет элларда ишга жойлаштириш бўйича Тошкент, Бухоро ва Нукус минтақавий бюрolari томонидан амалга оширилиши белгилаб қўйилган. Бугунги кунда мазкур идоралар Россиянинг қатор ваколатли идоралари ва иш берувчилари билан Ўзбекистон фуқароларини ишга жалб этиш бўйича музокара олиб бормоқда.

Ҳозирги кунда Тошкент, Бухоро ва Нукус минтақавий бюрolari Россиянинг бир қатор иш берувчилари ва уларнинг вакиллари билан тузилган икки томонлама шартномалар асосида Ўзбекистон фуқароларини Россиянинг Мурманск, Саратов ва Ростов вилоятларига ишга юбораяпти.

Россияда ишламоқчи бўлган фуқароларга яна шунинг таъкидлаш жоизки, ҳозир Россияга хусусий тартибда ишга бораётган фуқароларнинг кўпчилиги у ерда меҳнат қилиш учун тегишли рухсатномани расмийлаштирмаган ва Россиянинг ваколатли идораларида белгиланган тартибда рўйхатдан ўтмаган ҳолда ишлаб келмоқдалар. Россия Федерал миграция хизмати томонидан маҳаллий қонунчиликни бузганлиги учун 2008 йил 1 февралдан бошлаб уларни мамлакатдан мажбуран чиқариб юбориш ва 5 йилгача Россияга киришини таъқиқлаш, шунингдек, катта миқдорда жарима солиш чоралари кўрилмақда. Россияда ноқонуний равишда ишлайдиган хорижий фуқаролар миграция хизматининг жойлардаги бўлимларига ўз хоҳиши билан мурожаат қилган тақдирда уларга фақат жарима солинади.

Қўшимча маълумотлар учун қуйидаги манзилларга мурожаат қилишингиз мумкин: Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлиги — Тошкент шахри Мовароуннаҳр кўчаси 31-уй, телефон — (8371) 252-13-61.

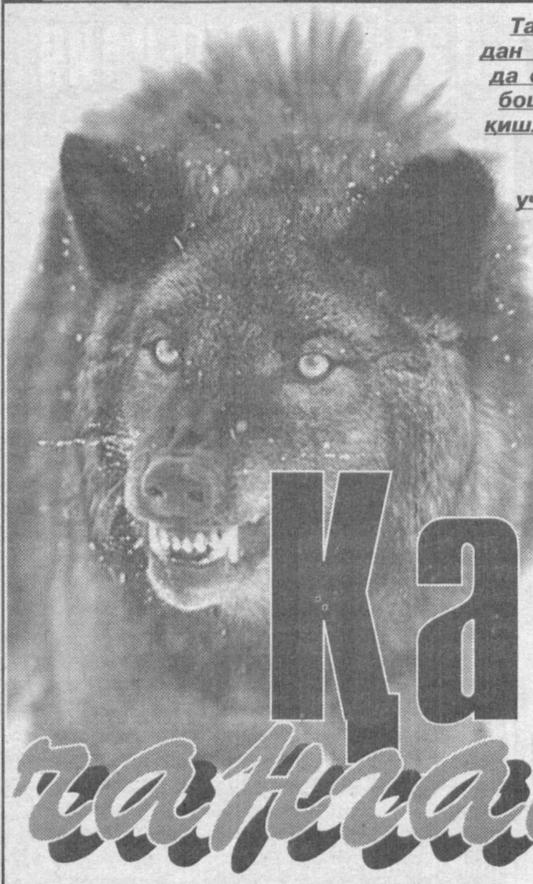
Фуқароларни чет элларда ишга жойлаштириш бўйича Тошкент минтақавий бюроси — Тошкент шахри Қоратоп кўчаси 44-уй, телефон — (8371) 234-44-13.

Фуқароларни чет элларда ишга жойлаштириш бўйича Бухоро минтақавий бюроси — Бухоро шахри Мустақиллик кўчаси 1-уй, телефон — (8365) 223-47-55.

Фуқароларни чет элларда ишга жойлаштириш бўйича Нукус минтақавий бюроси — Нукус шахри А.Досназаров кўчаси 64-уй, телефон — (8361) 222-58-27.

Ўзбекистон Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ҳузуридаги Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлигининг ахборот хизмати

Инсон ва табиат

Қашқир

табиатда

Нурота тоғлари бағри, этаклари гиж-гиж қишлоқ, воҳа бағрини кесиб ўтган тош йўлни камарга қиёслаш мумкин. Минглаб одамлар гоҳ пиёда, гоҳ уловда ана шу йўлга интилади. Бу ердан марказга қатновчи автоуловларга чиқишади. Худуд киши ўта суронли, қаттиқ кечди. Қор ёққанданоқ кучли бўронлар бошланиб, саккиз-ўн соатлаб давом этади.

...Ўшанда ҳам қиш қаттиқ келган. Неча кунки, талаба қиз эшик ҳатлаб чиқолмай қолади. Ўрқач-ўрқач қирларни оралаб ўтувчи сўқмоқни қор босган. Шамол момиқ қорни тўздириб жилгаларни лиммо-лим тўлдириб қўяди. Талаба қизнинг ичига чироқ ёқса ёришмасди. Ўқишдан қолаёпти. Ота-онанинг ҳам кўнгли гаш. Ниҳоят, шамол бироз тинади. Енгил туман босган бўлса-да, совуқ заптига олмайди. Сингилни йўлга кузатиш ўртанча акага юкланади. Ака-сингил қалин кийиниб йўлга тушади. Манзил олис. Тош йўл бека-тигача қир-адир оралаб 8-10 чақирим йўл босиб керак. Йўл азобини тортиб келаётган жигарлар олисдан бекатни кўришади. Бироз юргач, у ерда бир неча одам тургандек туюлади. Ҳар тугал одам бор экан, шерик бўлади деган фикр уларнинг хаёлидан ўтади.

— Энди уйга қайтаверинг, — дея гап бошлайди сингил. — Ҳавонинг қовоғи уюлиб турибди. Бўрон туриб қолмасин.

— Сени жўнатиб кейин кетаман, — дейди ака гарчанд юраги тўла хавотир бўлса ҳам.

— Ана, одамлар бор экан. Улар билан автобусда шаҳарга етиб олам, — дейди сингил. — Аммо сиз қайтмасангиз бўлмайди. Бўрон туриб қолса ҳолингиз не кечди? Адирларда адашасиз. Мен етиб олдим-ку.

Бироз тортишувдан сўнг ака ортага қайтишга кўнади. Сингил эса овлоқдаги бекат сари интилади. Мана, бекатга ҳам яқин қолди. Одамлар совуқдан қочиб ўзларини бекат айвонига олган шекилли, кўзга ташланмади. Ака ҳам олислаб қирлар ортига ўтиб кетди. Бекатга етиб келган қиз даҳшатдан қотиб қолди. Улар одам деб ўйлаган шарпалар аслида чўнкайиб ўтирган учта оч бўри бўлиб чиқди...

Тоғликлар қашқирларнинг феълини яхши билади. Айниқса, кексалар бу сирли ҳолат қай фурсатларда рўй беришини

Табиатан анча тажовузкор қашқирлар одамлардан ўзини олиб қочишга интилади. Баъзи ҳолларда очлик уларни аҳоли яшайдиган ҳудудлар сари бошлайди. Айниқса, қаҳратон қиш тунлари улар қишлоқлар атрофида изғийди. Октов томонларда унга тез-тез рўбарў бўлиш мумкин.

Тоғ бўрилари ўта кучли, тажовузкор, овлоқда учраган одамга ҳам ташланишдан тап тортмайди...

аниқ-таниқ айта олишади. Бу лаҳзалар маҳаллий аҳоли талқинида қашқир оғзи қичиган пайт дея аталаркан. Қашқирларнинг шу дарди кўзиган чоғида ўлжасига

қишида ўзига хослик бор. Айниқса, ойлаб бўладиган изғирин суяк-суяқдан ўтиб кетади. Тошкент хореография билим юртида таҳсил олардим, — дейди Юнус ака. — Янги йил арафасида қишлоққа қайтдим. Ҳўжамқул акам мени Митан қўрғонига кутиб олди. Мен учун 70 километр йўл босиб келибди.

Тинчликми десам, бир иш билан чиққандим деб қўя қолди.

Кеч соат 17-18 ларда мўлжаллаган бекатимизда автобусдан тушиб қолдик. Қишда тез қоронғу тушади. Биз яшайдиган қориздаги чорбоғимиз қишлоғу овулардан чеккада эди. 9-10 чақирим йўлни пиёда босиб ўтишимиз керак. Йўлга тушдик. Шундан сўнг акам ёрилди: «Бўрилар тоғдан тушиб, тез-тез қишлоқларни оралаб турибди. Сенинг кеч келишингни билиб атай йўлингга чиқдим. Айтиб бўладими?» Жарбулоқ қишлоғидан ўтгач овлоқ маскан бошланади. Акам ўзи билан болта олган экан. Тиги ялтираб кетди. У ёқ-бу ёқдан гаплашиб келяпмиз. Тўрт чақиримлар юргач тепаликларни оралаб кетдик, ҳали Қизилсой, Каттасой, Қизилжарларни кесиб ўтишимиз керак. Кўп ўтмай акам кимдир бизни кузатиб келаётганини пайқаб қолди. «Қара, — деди у қоронғуда чўғдек ялтираётган нигоҳларга ишора қилиб. — Тулки бўлса керак». Элас-элас қоронғуликда нақд эшакдек келадиган мавжудот эргашиб келарди. Ҳар замонда акам гугурт ёқиб атрофга отиб қўяди. Кўйнидан узун ип олиб бир учини ерга ташлаб судраб кетаяпти. Ҳайратим ошди. Сўраб тайинли жавоб ололмайдиман. Қора терга ботганман ўзиям. Итларимизнинг ақиллаши қулоққа чалина бошлади. Уйга етиб келдик. Акам енгил тин олди. Иссиққина печка олдида ўзимизни босиб олдик. Акам отамга ҳамроҳимиз ҳақида гапириб берди. Бўри бизни кузатиб келган экан.

— Арқон олиб тўғри қилибсан, — деди отам акамнинг ҳикоясидан сўнг. — Бўри зоти ипдан қўрқади. У ҳеч маҳал ўзини арқонга урмайди. Ақлли мавжудот-да...

Аслида ўзини табиат ҳукмдори деб билган бўрилар инсон қаршисида ожизлигини ҳис этади. Шу боис у билан юзлашишдан ўзларини олиб қочишади. Тоғ аҳли ҳам гоҳ-гоҳ хатар тугдириб қолувчи бўриларни, барибир, авайлайди. Шу чоққача ҳеч ким бу жонзотга бехуда озор бермаган. Ҳар қанча хатарли бўлмасин, уни бир кўришга муштоқ бўлганлар оз эмас. Бироқ ҳамма ҳам бу бахтга мушарраф бўлавермайди.

Нурулла ШАМСИЕВ,
«Ishonch» мухбири

Орамиздаги одамлар

Уйчилик курсдош дўстим тўйга айтиб келди.
— Қийналадиган бўлибсиз-да, — дедим ташқарида томчилаётган ёмғирга ишора қилиб.

— Аввало, тўйга хали икки кун бор. Мен олдиндан Чалов билан маслаҳатлашдим, ёмғир кечга бориб тўхтаркан. Кейин беш кунгача ҳаво қуруқ келади деди.
— Қайси Чалов?
— Маҳаллий иқлимшуносимиз бор-ку!
Дарров эсладим ва ажойиб табиатли бу инсон билан дастлабки учрашувимиз ёдимга тушди.

Чалов

башоратлари

Бу воқеа чорак асрча аввал бўлганди. У пайтлари мен «Совет Ўзбекистони» (ҳозирги «Ўзбекистон овози») газетаси муҳбири вазифасида ишлардим. Пойтахтдан келган меҳмон билан хўжаликларни айландик. Уйчи тумани пахтазорларини кезиб, кечга яқин Ўнҳаёт қишлоғида тўхтадик. Оқшомга яқин осмон хира тортиб наммуш шабада эса бошлади.

Бизга ҳамроҳлик қилиб юрган туман раҳбари Абдуфаттоҳ Эгамбердиевнинг (Аллоҳ раҳматиға олсин) тинчи бузилди. Қўшни хонага ўтиб хўжаликлар билан бирма-бир гаплаша бошладим. Кейин қайтиб чиқиб Чалов деган одамни топиб келишни буюрди. Сал ўтмай Чалов келганлигини айтишди.

— Бу ёққа чақир! — деди А.Эгамбердиев.
Новчадан келган, қотма, пешонасида бир тутамгина сочи диккайиб турган киши салом бериб кириб келди.

— Бошқармамиз мутахассиси, — таништирди Абдуфаттоҳ ака. — Кейин қулиб қўшиб қўйди. — Бизнинг бош иқлимшуносимиз. Бир пиёла чай қўйиб узатгач сўради:

— Дарё бўйларида нима тўполон? Ҳавонинг авзойи бузилаёптими дейман?

Чалов чойни хотиржам хўпларкан, жавоб қайтарди:
— Ортиқча безовталанишга ўрин йўқ. Қирғизистон томонда об-ҳаво бузилган. Дарё суви кўтарилиши шундан. Бизда ҳам қирғоққа яқин жойларни тошқин сал ювса керак. Аммо ортиқча хавф солмайди. Булутлар ўтиб кетади. Шамол тинимсиз ҳайдаяпти...

Чалов хонадан чиқиб кетгач, туман раҳбари, барибир, тинчимайди. Тегишли одамларга тайинлади:

— Очиқ хирмонда пахта қолдирилмасин. Шийпон айвонига сифмаганларининг устини яхшироқ ўраб қўйинглр.

Ҳаёт меҳнатқаш, эл манфаатини ҳамма нарсадан устун қўядиган, тонг сахардан оёқдан йиқилиб қолгунча елиб-югуриб меҳнат қиладиган Абдуфаттоҳ Эгамбердиевнинг телефонда қайсидир хўжалик раҳбари билан гаплашаётган хуррак отишни бошлаганини кўриб бир-биримизга қарадик ва кўзголиш муддати етганини пайқадик.

Кейинроқ Чалов билан бир неча бор ҳамсуҳбат бўлдим.
— Мен бу маълумотларни осмондан олмайман, башорат ҳам қилмайман, ўйлаб чиқармайман ҳам, — деганди бир гал суҳбатлашганимизда Владимир Николаевич. — Ҳар ким ҳар хил нарсага ҳавас қилганидек мен ёшлигимдан иқлимшуносликка қизиқиб қолганман. Алоҳида дафтар тугаман ва унга ҳар йилнинг об-ҳаво ўзгаришларини, ёмғир, тошқинлар муддатини белгилаб бораман...

Бундан ярим аср илгари Наманган қишлоқ хўжалик техникумини тугаллаган йигит Янгиқўрғон тумани Бирлашган қишлоғида иш бошлади. Қутилмаганда октябр ойи тугамасидан қор ёғиб қолди. Пахта теримида катта қийинчиликлар туғилди. Ўшандан эътиборан йигит йил об-ҳавосининг ўзига хос белгиларини ёзиб боришга тушди. Бора-бора бу иш унинг одатига айланди.

— Мен кейинги ўн-йигирма йил об-ҳавосини ойма-ой хотирамда тиклай оламан, — дейди суҳбатдошимиз.

Буни қарангки, ўтган йили кузнинг бошларида бозор дарвозаси ёнида учрашганимизда яқин орада об-ҳавода юз бериши қутилаётган ўзгаришларни сўраганимиз. Ўшанда Владимир Николаевич ноябрнинг бошларида водийнинг тоғли ҳудудлари ва тоғолди жойларида ёмғир ёғиб, қорга айланишини айтганди. Шеригим тилга олган муддатга кўп қолмаган, аммо осмонда қуёш чарақлаб турганди. Шу боисдан унинг гаплари менга сал эриш туюлганди. Кўп ўтмай Тошкентга йўлим тушди. Довондан ўтаётганимизда ҳам офтоб бор бўйи билан нур сочарди. Қуёш чарақлашига қараб Чаловнинг гапларини эсладим ва қулиб қўйдим. Лекин икки кунгина вақт ўтиб, орқага қайтаётганимизда довонда шунақанги қор бўронига дуч келдик...

— Баъзилар мени авлиё деб ҳазил қилишади, — дейди қаҳрамонимиз жилмайиб. — Бу ерда ҳеч қанақа авлиёликка ўрин йўқ. Ахир мен хулосаларни борлиқни, самодаги юлдузлар жойлашини кузатиб, кўп йиллик ҳисоб-китобларим ва кузатишларимни қиёслаб, таққослашлар асосида чиқараман.

— Владимир Николаевич туманимизнинг обрўли оқсоқолларидан, — деди курсдошим навбатдаги гал учрашганимизда. — Одамлар баҳор ва куз ойларида тўй-маърака ўтказишни, деҳқонлар эса агротехник тадбирларни режалаштираётганида у билан маслаҳатлашади. Шунинг учун Владимир Николаевич аллақачон иш бўйича пенсияга чиққан бўлишига қарамай уйи доим гавжум.

Курсдош дўстимнинг тўйи ҳақиқатан ҳам, куз бўлишига қарамай, чарақлаб турган қуёш, очиқ осмон остида ўтди. Чаловнинг башоратиға яна бир карра тан бердим. Қарангки, эртасига шунақаям ёмғир қуйдики...

Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ishonch» мухбири

Ҳаёт ва қонун

Касб масъулияти

Бу йил ўрта мактабни тугатиб, ҳуқуқшунослик бўйича олий ўқув юртига ҳужжат топширмакчиман. Яқинда прокуратура ходимларининг «Касб одобнома»си ҳақида эшитиб қолдим. Шу ҳақда маълумот берсангиз.

А.ТИЛОВБЕРДИЕВ,
Зангиота тумани

Ўзбекистон Конституцияси ва «Прокуратура тўғрисида»ги қонун билан прокуратура органлари олдига қонун устуворлигини таъминлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, жамият ва давлатнинг қонун билан қўриқладиган манфаатларини ҳимоя қилиш юзасидан қўйилган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши ҳар бир ходимдан хизмат вазифаларига виждонан ва масъулият билан ёндашишни, зарур билим ва малакага эга бўлишни, ҳалоллик ва қатъиятни талаб этади. Шу боис прокуратура органларида фаолият юритаётган ходимларга жуда катта масъулият юклатилган.

Ўзбекистон Бош прокурорининг 2005 йил 7 апрелдаги «Прокуратура органлари ички хавфсизлигини таъминлаш, ходимларнинг масъулиятини ошириш, улар ўртасида ноҳўя хатти-ҳаракатларнинг олдини олиш борасидаги фаолиятни кучайтириш тўғрисида»ги буйруғида таъкидланганидек, Бош прокуратуранинг ички хавфсизликни таъминлаш инспекцияси, Қорақалпоғистон, вилоятлар, Тошкент шаҳар, Ўзбекистон транспорт, ҳарбий прокурорлари, СВОЖДЛКК департаменти ва унинг жойлардаги бошқармалари бошлиқлари ходимларнинг хизмат вазифаларига виждонан ва масъулият билан ёндашишларини таъминлаш, ходимлар сафини нопок шахслардан тозалаш бўйича мунтазам иш олиб боришлари лозим.

Ўзбекистон прокуратураси органларининг «Касб одобнома»си ахлоқ-одоб нормаларига риоя қилган ҳолда ходимларнинг ҳуқуқий ҳимоясини таъминлашга йўналтирилган қоидалардан иборат. Уни бузган ходимга нисбатан, агар бундай ҳаракатларда жиноят аломатлари бўлмаса, прокуратура органларидан бўшатишга бўлган қатъий интизомий жавобгарлик чоралари қўлланади.

Ходимларнинг ноҳўя ҳаракатлари юзасидан фуқаролар ва юридик шахсларнинг муқоабалари юзасидан зудлик билан хизмат текшируви тайинланиб, уларда келтирилган вазиятлар синчковлик билан текширилади. Зарур ҳолларда жиноят ишлари, текшириш ҳужжатлари бўйича қабул қилинган қарорларнинг қонунийлиги чуқур ўрганилади, тегишли мутахассисларнинг ҳулосалари олиниб, қонуний баҳо берилди.

Вилоят прокурорлари ва уларга тенглаштирилган прокурорлар ҳамда СВОЖДЛКК департаменти ва унинг жойлардаги бошқармалари бошлиқларининг интизомий жазо қўллаш ваколатларини зарур ҳолларда қўлламагани ёки қатъиятсизликка йўл қўйганлиги ўзларининг интизомий жавобгарликка тортилишига асос бўлади.

Умуман олганда, прокуратура органларида ишлаш ҳам масъулиятли, ҳам шарафли ва мураккабдир. Бу ходимлардан доимий равишда ўз устида ишлашни, билимларини ошириб боришни, ҳалолликни талаб қилади.

Ф.КОДИРОВ,
СВОЖДЛКК департаментининг
Тошкент вилоят бошқармаси кадрлар
бўйича катта инспектори

Ҳар қадамда ёлгонга дуч келамиз. Ҳамроҳимизнинг ёлгон гапини индамай эшитамиз. Нега алдаяпсиз десак хафа бўлиб қоладигандек. Эндигина ишга кирган пайтим эди. Ёши каттарок ҳамроҳим билан сўхбатлашиб келаяпмиз. Мансаби биздан сал юқорирак бир киши келиб қолди. Ҳамроҳим югуриб бориб, у билан ўпишиб кўришди. Утиб кетгач, изидан бўралаб сўқди. Галати бўлиб кетдим. — Ёмон кўрар экансиз, нима қиласиз ўпишиб? У «сен ҳали тушунмайсан» дегандек қўлини силтаб кўйди. Самимийлик ҳақида қанча лоф урмасин, мен бу одамга аллақачон баҳо бериб бўлгандим. Кишиларни ранжитиб қўймаслик учун мисолни кўп келтирмайман, бўлмаса гиж-гиж...

оширадиган қўшимча моддалар киритиш керакка ўхшайди.

Яна одил судловга қарши қаратилган жиноятларга бир назар ташлайтилик. Ёлгон гувоҳлик бериш деганда била туриб гувоҳнинг ёки жабрланувчининг ёлгон кўрсатма бериши, экспертнинг нотўғри хулоса бериши, таржимоннинг бир тилдан иккинчи тилга нотўғри таржима қилиши тушунилади. Бундай жиноят учун

лан қасддан таҳқирлаш (шундай ҳаракатлар учун маъмурий жазо қўллангандан кейин) жиноий жавобгарликка сабаб бўлади. Жиноятнинг муҳим унсурларидан бири — ёлгон. Кишини шарманда қиладиган, аммо ҳақиқатга тўғри келадиган маълумотни тарқатган бўлса, 139-модда (туҳмат) билан жавобгарликка тортиб бўлмайди. Демак, жавобгарлик ёлгон учундир. Ҳақиқатга тўғри келадиган

Ёлгон учун жавобгарлик борми?

Яқинда телевизорда шу мавзудаги кўрсатувни томоша қиларканман, айрим чиқишлар иштирокчиларнинг хоҳиши билан эмас, режиссёрнинг кўрсатмаси билан бўлаётганини кўнглим сезиб турди. Албатта, бу «шоу»нинг таъсирчан ва чиройли чиқиши учун қилинган. Фузулий:

«Эд этма қаро кўзларинг мардуми чашмин, Мардум дейиб олданмаки, ичдилари қондир.

Гар деса Фузулийки, «Гўзалларда вафо бор», Олданмаки, шоир сўзи

албатта ёлгондир», — деган. Чиройли ёлгон, бадий восита. Ярашади. Асарларда бадийлик, бошқа ҳолларда халқ, оила, дўстлик, тинчлик учун ёлгон зарурдир, аммо шахсий манфаат деб бировларга яхши кўриниш ё бировлар ўртасига нифоқ солиш ё мулкий зарар етказиш, кимнингдир шаънини ерга уриш мақсадида айтилаётган ёлгонни кечириб бўлмайди.

Жиноят кодексида «Мансаб сохтакорлиги» деган жиноят кўрсатилган. Бу «мансабдор шахснинг гаразгүйлик ёки бошқа манфаатларни кўзлаб, расмий ҳужжатларга била туриб сохта маълумот ва ёзувлар киритиши, ҳужжатларни қалбакилаштириши ёки била туриб сохта ҳужжатлар тузиши ва тақдим этиши фуқароларнинг ҳуқуқлари ёки қонун билан қўриқладиган манфаатларига ёхуд давлат ёки жамоат манфаатларига жиддий зиён етказилишига сабаб бўлса...» у беш йилгача озодликдан маҳрум қилинади. Мана бу — ёлгон учун жазо.

Мазкур кодекснинг ўн олтинчи бобида одил судловга қарши жиноятлар кўрсатилган бўлиб, ёлгон хабар бериш ва ёлгон гувоҳлик учун жа-

вобгарлик кўзда тутилган. Ёлгон хабар бериш деганда ёзма ёки оғзаки равишда бевосита айбдор ёки бошқа шахс томонидан содир этилган, тамом бўлган жиноят ҳақидаги ёки жиноятга тайёргарлик кўрилаётганлиги ёхуд тажовуз ҳақидаги ҳақиқатга тўғри келмайдиган маълумот бериш тушунилади. Одатда, бундай хабарлар жиноят иши кўзгатиш ҳуқуқига эга бўлган идораларга келиб тушади. Бу каби «мақола»лар таҳририятга ҳам бот-бот келиб туради. Муаллифга ишониб газетга бериб юборсак, ЖПКнинг 322-моддаси 3-бандига мувофиқ иш кўзгатишга-ю, тасдиқловчи ҳужжат бўлмаса, жиноятга шерик бўлиб қолишимиз ҳеч гап эмас. Беш йилдан саккиз йилгача озодликдан маҳрум қилиш жазоси таҳдид солиб турибди.

Қонунчиликда бу муносабат қандай тартибга солинган? Тўғри, фуқароларнинг туҳмат ва ҳақорат руҳидаги ёхуд миллий адолат кўзгатиш ва жиноий тарзда жазоланадиган бошқа хатти-ҳаракатлар содир этишга даъват қилувчи муқоабалари учун жавобгарлик белгиланган. Шунингдек, давлат органи, жамоат бирлашмаси, корхона, муасса, ташкилот фуқаронинг атайин сохта маълумот баён этган муқоабалари учун қилган ҳаракатлари суднинг қарорига мувофиқ ёлгончидан ундириб қўйиладиган бўлиб, бизнингча, «Фуқароларнинг муқоабалари тўғрисида»ги қонунга аризачиларнинг масъулиятини

ҳам беш йилгача озодликдан мосуво бўласиз. Мана ёлгон учун жазолар.

ЖКда шахснинг шаъни ва кадр-қимматига қарши қаратилган жиноятлар кўрсатилган бўлиб, туҳмат ва ҳақорат қилиш учун жавобгарлик кўзда тутилган. Баъзилар билиб қўйсин, Ўзбекистон Конституциясининг 27-моддасига мувофиқ «...ҳар ким ўз шаъни ва обрўсига қилинган тажовуздан ҳимояланиш ҳуқуқига эгадир». Шаън — ахлоқий кадр-қиммат, ҳалоллик, олижаноблик, умуман олганда, инсоннинг маънавий ва ижтимоий фазилатларини белгиловчи тушунча. Инсоннинг кадр-қиммати деганда дунёқарашининг даражаси, ақл-заковати, турмуш тарзи каби ижобий сифатлари тушунилади.

ЖКнинг 139-моддасига мувофиқ, туҳмат қилиш, яъни, била туриб бошқа шахсни шарманда қиладиган уйдирмалар тарқатиш, 140-моддасига мувофиқ ҳақорат қилиш, яъни, шахснинг шаъни ва кадр-қимматини беодоблик би-

ган маълумотни тарқатганлик учун (шахс кадрини таҳқирлайдиган ва беодоблик билан айтилса, яъни, сўкиб, беҳаё қилиқлар ва иборалар билан ифода этса) 140-модда (ҳақорат) билан жавобгарликка тортиш мумкин. Ҳақорат қилиш жинояти илгари туҳмат қилганлиги учун судланган шахс томонидан содир этилган бўлса, қилмиш 140-модданинг 3-қисми билан квалификация қилинади. Демак, ёлгончилик жазони оғирлаштирувчи ҳолатдир.

Киши ҳар бир муаммони ҳақиқат билан ҳал қилади. Фурқат: «Кўнгли дардига топмай бораман ҳаргиз даво истаб», — деса, Муқимий:

«Гар қилич бошимга ҳам келса дегайман ростин, Сўз ҳақ бўлса, саволимга

жавобим ким десун», — дейди. Балки бундай саволларга газетхоннинг ўзи жавоб топиб қўйгандир.

Довуд МАДИЕВ,
ҳуқуқшунос

Белгиланган нархда қилинган харид

Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 5 февралдаги «Маҳсулотлар, хомашё ва материалларнинг юқори ликвидли турларини сотишнинг бозор механизмларини жорий этишни давом эттириш тўғрисида»ги қарорига 2006 йил 25 ноябр ва 2007 йил 23 октябрда ўзгартиришни киритилган дейишяпти. Уларнинг моҳияти нимадан иборат?

Ш. КАРОМОВ,
Қарши шаҳри

Ўзгаришлар шундан иборатки, истеъмолчилар томонидан махсус белгиланадиган тартиб бўйича сотиладиган моддий-техника ресурсларининг стратегик рўйхатига киритилган, жумладан, белгиланган нархда сотиб олинган цемент, шифердан факат ишлаб чиқариш мақсадларида фойдаланилади ва улар қайта сотилмайди.

Белгиланган нархлар бўйича сотиб олинган ресурслар истеъмолчилар томонидан қайта сотилиши ҳоллари аниқланган тақдирда қайта сотишдан олинган даромад бюджетга олиб қўйилади ва олинган даромад суммасининг 50 фоизи миқдорда жарима солинади, жарима суммаси бюджетга ўтказилади (ЎзР ВМ 10.11. 2006 й 235-сон қарори таҳриридаги хат

боши).

Ресурсларни қайта сотиш ҳолларига йўл қўйган корхоналар раҳбарлари қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгарликка тортиладилар.

Монополист корхоналар томонидан монопол маҳсулотлар биржа савдолари ва кимовши савдолари орқали, шунингдек биржа (кимовши савдолари) котировкаларининг ўртача нархлари бўйича тўғридан-тўғри шартномалар орқали сотилган тақдирда эълон қилинган чекланган нархни ошириб юборганликлари учун уларга монополияга қарши қонун ҳужжатларида назарда тутилган жазолар қўлланилмайди.

Биржа савдоларида (кимовши сав-

доларида) ва тўғридан-тўғри шартномалар бўйича сотиб олинган 1 ва 2-иловаларга мувофиқ маҳсулотларга (электр энергияси ва табиий газ бундан мустасно) шартномалар ҳақини олдиндан тўлиқ тўлаш ёки товарларнинг етказиб бериладиган ҳар бир туркуми учун чакириб олинмайдиган аккредитив қўйиш шартларида тузилади. Бунда биржа битишувлари сотувчи ва харидор томонидан тегишли равишда биржа савдосига қўйилган товар умумий қийматининг ва мўлжалланаётган битишув ҳажмининг 10 фоизгача миқдорда гаров таъминоти тўланган ҳолда, ҳисоб-китобларни ҳисоб-китоб-клиринг палатаси орқали ўтказиб амалга оширилади» (ЎзР ВМ 23.10. 2007 й 222-сон Қарори таҳриридаги хат боши).

Тадбиркорлик билан иш юритиб, ўз оиласи ва элини маъмур қиламан деган инсон ҳукумат қарорларига киритилаётган янгиликлардан ўз вақтида воқиф бўлиб борса, доғда қолмайди.

Турмуш чорраҳаларида

Сардор гуссага ботиб ич-этини еди. Егани ичига тушмайди. Хофизларнинг бири «Давлатинг борида сени бегоналар ҳам йўқлаб келади, у кўлдан кетгач ҳатто девоналар ҳам саломинга алик олмайди» деб куйлаганида минг бора ҳақ. Бугун унинг учун кадрдон дўстлар ҳам, яхшилигини кўп кўрган инсонлар ҳам бегона. Отасидан яширинча бўлса ҳам фақат онаси ахён-ахёнда хабар олади, унинг афт-ангорига боқиб, йиғлаб чиқиб кетади. Нега бундай аҳвол рўй берди? Келинг, гапни бироз олдинроқдан бошлайлик.

Явулдор аш

...Сардор Салимовичнинг ҳеч қачон бунчалар боши қотмаган эди. Пул бўлса, чангалда шўрва дейишади. Вақти келганда пул ҳам иш бермай қоларкан.

Кўнгил иши деб ўзини азобга қўйди. Бировга айтмай, маслаҳат солай деса... Обрунинг бозори борми? Нима қилса экан?

...Дилбархон ишга келди-ю, Сардорнинг хаёли бузилди. Тўғри, у ўзининг кийимлигини, биргина ноҳўя ҳаракати эл олдида шарманда қилишини билади. Шу боис ҳар қандай шароитда ҳам ўзига эрк бермасликка ҳаракат қилди. Аммо Дилбархон хонасига кирганда юрагининг бир чети жиз этиб, боши айланмаган бўлиб қолди.

Дунёда гўзаллар кўп-у, аммо Дилбархоннинг йўриғи бўлак. Киядиган кийимлари ҳам хушбичим гавдасига шундай ярашганки. Қизгина тушмагур ҳам қулай фурсат топилди дегунча Сардор Салимовичга суйкаладиган бўлиб қолди. Бошлиқ имкон қадар кўнғирокни босмасликка, унга рўбарў бўлмасликка ҳаракат қилади. У эса аксинча, бир гал чой, бир гал хат кўтариб кириб бошлиқнинг хаёлини бўлади.

Сардор бунинг оқибати хунук бўлишини англаб, маълумоти, иқтидори етмаса ҳам уни ўзидан узоқлаштиришга ҳаракат қилиб, бўлимга ишга ўтказди. Бироқ қиз бўлимдан қабулхонани афзал кўрар, кўпроқ вақти шу ерда ўтарди. Ҳар кунги учрашув, ширин суҳбатдан йигит ва қиз тобора бир-бирига боғланиб борарди.

Сардорга Аллоҳ мансаб, давлат берди, вилоятда тўрттанинг бири. Шаҳарнинг обод бурчагида беш хонали уйи бор. Тумандан оиласи кўчиб келди, лекин хотини шаҳарга сира ўргана олмади. «Шаҳрингиз ўзингизга

насиб этсин» деб кетиб қолди. У кечалари ишдан ҳориб қайтганда ёлғизлик жуда сезиларди. Шундай пайтларда хаёлини шайтон ўғирлаганда дарҳол уч ўгли кўз олдига келар, гўё хотини «Ҳай-ҳай, сизга нима бўлаяпти, дадаси?» деб рўпарасида қараб тургандек бўларди.

Ҳамма бало ўша кунги «маёвка»дан бошланди. Қайтишда автобус барчани бошқарма олдидаги майдончага туширди. Кеч киргани учун ходимлар уйга шошилди. Дилбархон хўжайинга «Ҳайдовчингиз уйимгача обориб қўйсин» деб илтимос қилди. «Ҳозир, зарур қоғозларни олиб чиқай, мен ҳам туманга жўнамасам бўлмайди, сизни йўл-йўлакай ташлаб ўтамиз» деган одам машинани тўппа-тўғри «дом»га ҳайдашни буюрди. Дилбархон ҳам «Тушинг, меҳмон бўласиз» деган таклифга эътироз билдирмади. Кўп эмас, икки қадаҳ коньяк кучини кўрсатди, Дилбархон нималар бўлганини азонда, кайфи бироз тарқаб, хуши жойига келганида англади. «Ўзимни ўлдираман, осаман» деб қилди тўполон... Бошини уриб ёрди, биллур идишлар чил-чил бўлди. Сардор ҳаммаша кулиб турадиган қиз шунчалар нағма кўрсатишини сира ўйламаган эди. Уни тинчитгунча бўлари бўлди. Бермаган ваъдаси қолмади. Ниҳоят, эртаси кун кечкурун такси чақириб қизни уйига жўнатди. Икки кун уйда бўлмаган қиз ота-онасига нималар дегани бизга номаълум.

Дилбархон икки-уч кун «касал бўлиб», ишга чиқмади. Сардор эса «ўзини бир бало қилиб қўймадимикан?» деб ўйлай-ўйлай адо бўлди. «Дугоналарингдан хабар олинглар» деб жўнатилган

қизлардан «Нимадандир захарланибди, ранг-рўйи бир ҳолда» деган жавобни эшитгандан кейингина бироз ўзига келгандай бўлди.

Бошқа аёллар каби Дилбархоннинг ҳийлалари ҳам бир неча эшакка юк бўлгудек. У ишга чиққач, аччиқ-чучук қилиб юрмади. «Ернинг тагидан илон ўтса билладиган»ларга сир бой бермади. Аммо бошлиғи билан яккама-якка учрашганда илондек захар сочиб, уни қайта-қайта тиз чўқтирди. Қилғилиқни қилиб қўйган Сардор қизнинг оғзидан чиққанини бажо келтиришга тайёр эди.

Улар онда-сонда бўлса ҳам учрашиб юришди.

Бўлиб ўтган воқеалардан тамоман беҳабар ота-оналар «қизимиз ҳали ёш» деб роса осмондан келишди. Совчилар неча-неча ковуш-маҳсидан ажрагандан кейингина тўйга розилик билдиришди.

Режа бўйича мардикор бозорига чиқиб «куёв» танланди. Пинҳона суҳбатлашилган йигитларнинг ҳеч бири бунга рози бўлмади. Ниҳоят Саид жуда катта ваъдалар бериб улардан бирини кўндирди. Узун бўйли, чиройли йигитнинг бўйбастига мос қилиб энг қимматбахо матолардан сарпо тиктирилди. Тошкенту Фарғона водийсидан меҳмонлар, манамен деган санъаткорлар чорланиб, бутун воҳага донғи кетган тўй бўлди.

Нима бўлганда ҳам тўй ўтди. «Куёв йигит» зарбоф тўн, жиға қадалган саллани ечгач, чекилган жафоларни ҳисобга олиб, ваъда қилинган пулнинг устига эллик

тишга ҳаракат қиларди. Лекин сир ошкор бўлиб қолиши ҳақида ўйлаб, ич-ичидан эзиларди.

Янги келинчак — Дилбархоннинг кўнғлидан ўтаётган фикрларни англаб олиш мушкул эди. Гаплар дадил, орзулар бисёр, пардоз-андоз жойида, «Уйда ҳам ишми, йиғиштиринг қоғоз-қаламингизни» деб эрининг пинжиги тикилиб, бирор дақиқа тинч қўймасди.

Дилбархоннинг ота-онаси, амакиси ва тоғасининг кутилмаган ташрифи ҳамма ёқни остин-устун қилиб юборди. Улар кирибоқ уй кийимда ўтирган «бегона эркак»ни кўриб хангу-манг бўлишди. «Наҳот қизлари?!». Йўқ, буларнинг зотида бундай юзикаролик бўлмаган. Ниҳоят, амаки тилга кирди:

— Дилбархон, куёв қаерда, ишдан қайтмадимми?

— Мана бу киши куёвингиз бўлмай ким?

минг сўм қўшишни талаб қилди.

— Нима деясан? — деди ҳақиқий куёвжўралар. — Тоза теримизни шилдингку. Устингдаги кийимларнинг қанча туришини биласанми? Бор жўна, йўлингдан қолма.

Хуллас, «куёв» норози бўлиб кетди.

Икки ойлар ўтгач келин томондан чорлар куни белгиланганлиги ҳақида хабар келди.

Икки йигит яна йўлга тушиб, вилоятдаги мардикор бозорларини яёв кезишди. «Куёв»дан дарак йўқ. Мардикор йигитлардан бири «Ишим юришмапти, Тошкентга бормасам бўлмайди деётгани, эҳтимол, ўша томонларга кетгандир» деб қолди.

Илож қанча, ўша куниёқ пойтахтга от солишди. Тошкент азим шаҳар бўлса, нима кўп — бозор кўп. Ҳаммаёқни тинтув қилишди, лекин унинг дарағи чиқмади.

Бешинчи кун деганда ўрикзор маҳалласидаги қайсидир миллиардернинг уйида ишлаётганини эшитишди. Ниҳоят, куёв топилди. Аммо сизларни кўришга кўзим йўқ деб уларнинг таклифига сира кўнмади.

— Нега тушунмайсан, чорлар куёвсиз бўлмайдику. Бормасанг бутун тоатибодатларимиз бир пул бўлади. Оғзинга сиққанча айт, кўкидан дейсанми, евросиданми — олганингни ол, аммо бормасанг илож йўқ. Бу ердан топадиган бир йиллик даромадингни ваъда қиламиз.

Хуллас, кўндиришди, кўнмаганига қўйишмади ҳам.

Дастлабки ойлар кўнғилдагидек ўтди. Сардор Салимович куёвлик гаштини сураб, ўзини ёш, биринчи уйланган кишилардек ту-

— Бизни масҳара қила-япсанми? Чимилдиққа кирган, чорларда сен билан борган куёв наҳот мана шу сочларига оқ оралаган йигит бўлса?!

— Келибоқ терговни бошланглар, мен ҳаммасини тушунтириб бераман. Дилбархон артистлик қилиб, кўз ёши тўкиб вазиятни юмшатмоқчи бўлди. Бироқ улар омин деб, газаб билан чиқиб кетишди.

Дилбархон тун бўйи режа тузиб, тонг отиши билан отасиникига йўл олди. У аввало онасининг кўнғлини олмоқчи эди. Лекин она унинг йўриғига юрмади. «Қаерга борсанг бор» деб ҳовлидан ҳайдаб солди.

Одамлар тили билан юради. Шов-шувга ўч қишлоқдошлар Сардорнинг яқинларини бўлиб ўтган воқеадан хабардор қилишди. Бу гапларга ишонар-ишонмас ўғлиникига келган ота-она, хотин ҳақиқий аҳволни кўриб лол бўлиб қолишди.

Қисқа вақтда «дом»даги уйни ўз номига ўтказиб олишга улгурган келин жанжал ясаб, эрини уйдан ҳайдади. Эр бош эгиб борди, ёлворди, лекин газаб отига минган Дилбархон эрининг гарданига не-не тухматларни ағдариб, эшикни ичкаридан кулфлаб олди.

Бир ҳафта меҳмонхонада тунаб иложсизликдан қишлоққа бош эгиб борган «янги куёв»ни ота-она ҳам уйга киритмади.

Икки кундан сўнг ишдан бўшагани ҳақидаги буйруқни олди. Эшитишича, иши судга оширилганмиш.

Ҳаммаёқдан қувилган Сардор Салимович қўшни қишлоқдаги бувисидан қолган катакдек ҳовлида ёлғиз яшаяпти.

Курбон ЭГАМБЕРДИЕВ,
Қашқадарё вилояти

Олам

Воқеалар
Тафсилотлар
Шарҳлар

ва одам

Мушуклар инфарктдан ҳимоя қилади

Уйида мушук сақловчилар инфаркта кам чалинадилар. Миннесота университети (АҚШ) олимлари ўн йил давом этган кенг қўламли тадқиқот натижаларига асосланиб шундай хулосага келишди.

Тадқиқот раҳбари Аднан Куреши ва

унинг ҳамкасблари 30 ёшдан 75 ёшга бўлган 4435 нафар америкаликнинг соғлиғи ҳақидаги маълумотларни таҳлил қилишди. Таъкидлаш жоизки, уларнинг ярмидан кўпроги илгари ёки ҳозир уйида мушук сақлаётганлардир. Кузатишлар ўн йил мобайнида олиб борилди.

Аниқланишича, бундай одамларнинг уйида мушук сақламайдиганларга нисбатан инфаркт бўлиш хавфи 30 фоиз кам экан. Бунинг сабаби ҳозирча аниқ эмас. Тахминларга кўра мушуклар инсонларга стресс ҳолатларни енгилроқ кечиришга ёрдам беради.

Тадқиқот натижалари Инсултни ўрганиш бўйича Америка ассоциациясининг Янги Орлеанда ўтган йиллик конференциясида эълон қилинди.

23 феврал куни Япон денгизида, КХДР соҳилларидан 3-5 км узоқликда шимолий корейлик чегарачилар Россиянинг «Лидия Демеш» теплоходини ҳибса олган эди. Кемага минилган автомобиллар партияси юкланган бўлиб, у Япониянинг Хама-

кутқарув-мувофиқлаштириш маркази (ҚММ)га хабар беришган.

ИТАР-ТАСС ахборот агентлигининг хабар беришича, Шимолий Корея ҳукумати 27 феврал куни эрталаб «Лидия Демеш» теплоходини қўйиб юборган. Владивосток ҚММ навбатчи капитани Вла-

«Лидия Демеш» озод этилди

та портидан Владивосток томон сузаётганди. Экипаж аъзолари содир бўлган ҳодиса ҳақида Владивосток

димир Ерошкиннинг гапига қараганда экипажнинг барча 25 аъзоси соғ-саломат.

Бу Россия кемаларининг Япон денгизида КХДР чегарачилари томонидан биринчи марта ушланиши эмас. 2005 йил декабр ойида ҳам «Терней» теплоходи Шимолий Корея ҳудудий сувларига ноқонуний кирганликда айбланиб қўлга олинган ва Кимчхэк портига мажбуран келтирилган эди. Ўшанда рус дипломатлари масалага оидинлик кiritиш учун икки ҳафта мобайнида музокара олиб боришган.

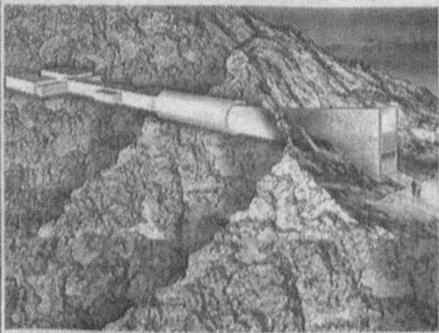
Улкан дон омбори

Душанба куни Норвегияга қарашли Шпицберген оролида «Киёмат куни» деб номланган дон омборининг очилиш маросими бўлиб ўтди. Мазкур омбор сайёраимизда учрайдиган қишлоқ хўжалик ўсимликларининг уруғларини ядровий уруш, иқлимнинг глобал ўзгариши сингари ҳалокатлардан сақлаш мақсадида қурилди. Уни бунёд этиш ишлари 2007 йилнинг март ойида бошланган эди.

Ҳозир бу ерда 250 минг хил ўсимлик уруғи сақланмоқда. Аслида унда бундан 20 баробар кўп — тўрт ярим миллион хилга яқин ўсимлик уруғларини сақлаш имконияти мавжуд. Бирор сабабга кўра у ёки бу тур буткул йўқолиб кетса, «Киёмат куни»да сақланаётган намуналар уни тўлиқ тиклаш учун етарлидир.

Уруғларни йиғиш ва сақлашни «Crop DiversityTrust» мустақил халқаро фонди ташкиллаштиради. Омборни қуришни Норвегия зиммасига олди. Қилинган харажатлар дастлабки режадагидан уч баравар кўпайиб, 9,6 млн. долларга тенг бўлди.

Омбор денгиз сатҳидан 130 метр баландда жойлашган. Арктика ва Гренландия музликлари эриб дунё океани сатҳи кўтарилганда ҳам у қуруқликда қолаверади. Уруғ намуналари 10 га 27 метрлик учта катта хонада, минус 18 градуслик совуқ муҳитда сақланади.

ЕХХТ раиси Бокуда

Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти (ЕХХТ)нинг ҳозирги раиси, Финландия ташқи ишлар вазири Илкка Канерва кеча кечкурун Озарбойжонга келган. Бу ҳақда «РИА-Новости»га ЕХХТнинг ушбу мамлакатдаги ваколатхонаси матбуот хизмати раҳбари Рашид Гусейнов хабар берган.

Канерва ҳукумат вакиллари билан ЕХХТ-Озарбойжон ҳамкорлиги ва Тоғли Қорабоғ можаросини ҳал қилиш масаласини муҳокама этиши кутиляпти. Бунгача у Ереван ва Тбилисда бўлган.

Бугун Канерва Бокуда ЕХХТнинг янги офиси очилишида қатнашади. Шундан сўнг мамлакат президенти Илҳом Алиев, ташқи ишлар вазири Элмар Мамедяров, Тоғли Қорабоғдаги Озарбойжон жамоаси раҳбари Низомий Бахмановлар билан учрашади.

Кавказга сафари олдидан Озарбойжон оммавий ахборот воситаларига интервью берар экан, ЕХХТ раиси Тоғли Қорабоғ можаросини ҳал қилишда ҳар иккала томоннинг сиёсий иродаси муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Эслатиб ўтамиз, Совет Иттифоқи тарқалиб кетгач, Арманистон Озарбойжонга қарашли Тоғли Қорабоғ вилоятини босиб олган эди. Ўшандан буён икки давлат бу масалада бир тўхтамга келолгани йўқ.

Фалокат оёқ остида

Ҳиндистоннинг Сонапур шаҳри яқинида содир бўлган автобус ҳалокати оқибатида йигирмага яқин киши ҳаётдан кўз юмди, бир неча киши жароҳатланди.

Маҳаллий оммавий ахборот воситаларининг хабарларига қараганда, автобус дарёга қулаб тушган.

Европа комиссияси ўзининг монополияга қарши курашиш қонунчилигига риоя қилиш талабини бажармаганлиги учун «Microsoft» компаниясига 899 млн. евро (1,35 млрд. доллар) миқдорда жарима солди. Бу Еврокомиссия тарихидаги энг йирик жарима ҳисобланади. Аввалги рекорд ҳам «Microsoft»га тегишли бўлиб, 497 млн. евро ни ташкил этарди.

«Microsoft» жарима тўлайди

«Microsoft» 2007 йилга келибгина Евроиттифоқнинг монополияга қарши курашиш қонунчилигига риоя қилиш ҳақидаги 2004 йилги талабини бажаришга, аниқроқ айтганда, дастурий таъминот ишлаб чиқарувчи бошқа компанияларга «Windows» билан бирга ишлатиш мумкин бўлган маҳсулотлар чиқариш имконини бериш учун мазкур операци-

он тизимнинг чиқиш кодларини очишга рози бўлган эди.

Еврокомиссиянинг антимонопол сийсат бўйича комиссари Нелли Кройс хоним ушбу жаримадан сўнг «Microsoft»нинг Еврокомиссия билан муносабатлари изга тушиб кетишига умид билдирган. Компания 1998 йили ҳам шу масалада Еврокомиссия билан судлашиб, ютқазган эди.

Япониялик 113 ёшли Каку Яманака дунёда энг кекса момо деб топилди. 112 ёшли Томодзи Танабэ эса эркаклар орасида энг кексасидир. Уларнинг сўзларига кўра, узоқ умр кўришнинг сири баландтарбия билан шугулланиш ва спиртли ичимликлар истеъмол қилмасликдир. Япония ҳукуматининг маълум қилишича, мамлакатда айни вақтда юз ёшга қаршилаган фуқаролар сони йигирма саккиз мингга етган. Маълумотларга кўра, Япония йигирма бир йилдан буён кексаларнинг кўплиги билан дунёда биринчи ўринда туради.

Узоқ умр кўриш сири

«Шахмат жумбоғи»

Италиянинг Гориция шаҳридаги кутубхоналардан бирида сақланаётган «Скифанойя» («Кўнгило-чар ўйин») асари Леонардо да Винчи мўйқаламига мансуб экани аниқланди. Маҳаллий матбуотнинг ёзишича, мазкур «шахмат жумбоғи»да шоҳ, фарзин, рух, фил, от ва пиёдалар тасвирланган.

Тадқиқотчи гуруҳ раҳбари миланлик ҳайкалта-рош ва меъмор Франко Рокконинг сўзларига кўра, ушбу сурат 1497 йилда яратилган.

Кўнгилдаги гап

Ёшим 28 да. «Сувсоз» шаҳар сув тармоқларида Мирзо Улуғбек тумани бўйича муҳандис бўлиб ишлайман. Уйланганман. Рафиқам Нигорахон хусусий фирмалардан бирида хизмат қилади. Эъзозахон исмли кизимиз бор.

кабанк»ига мурожаат қилдик. Зарур ҳужжатларни тўпладик. «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Тошкент шаҳар кенгаши қошида тузилган комиссия тавсиянома берди. Мирзо Улуғбек туманидан мўлжалдаги уйни ҳам топдик. Энди ҳамма гап банкда қолди.

УМИД ТОҒДЕК ЮКСАЛАДИ

Оилада тўрт ўғилмиз. Акаларим 3-4 нафардан ўғилли. Кенжа укамиз ҳам уйланиш арафасида. Ота-онамизнинг боши қотган, сабаби бир ҳовлида сиклишиб қолдик.

Эрта-индин ваъда қилинган кредит суммасини олсак, марра бизники.

Ҳеч бир муболағасиз айтишим мумкинки, «Ёш оилаларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармон бизни қийнаётган муаммо ечимига айланди.

Умуман, биз ёшларга меҳр ва эътибор кўрсатаётган Юртбошимиздан беҳад миннатдоримиз. Дилимизни умид ва ишонч ҳисси қамраб олган. Шу кунларда қувончим ичимга сиғмайди. Ишларим эса бароридан келаётир.

Фурбатни бой бермай, АТИБ «Ипоте-

Файрат АБДУЛЛАЕВ, «Сувсоз» шаҳар сув тармоқлари ходими

Нўқтани назар

Буюк адиб Франц Кафканинг «Жараён» асари қахрамонини хибсга олмоқчи бўлишганда ёнларини титкилаб, гувоҳномасини кўрсатмоқчи бўлади. Чунки унинг ва умуман бугунги кун инсонларининг гапларидан кўра, ёнларида олиб юривчи коғозларига қараб ким эканлигига ишонишади.

Бундан қарийб 150 йил муқаддам инсониятнинг мана шу кўз илғамас фожиа томон кета бошлаганини илганган Кафка ҳам худди ўз қахрамони Йозеф К. сингари жамиятда ўз ўрнини тополмай, қийналиб яшаб ўтган эди. Фарбга нисбатан олиб қаралганда Шарқда, хусусан, туркий халқларда бугун ҳам

ди. Ўзбек тили ва адабиёти факултетида шундай савол-жавоб бўлди:

— Домламиз келганми?

— Ҳа, лекин уже абедга чиқиб кетди.

Бундай мисолларга ҳар бир киши неча бор гувоҳ бўлади. Элнинг «казо-казо» ашулачилари интервью берганларида рус тилида га-

сиз. Авлодни она тарбиялайди. Ҳеч бўлмаса ўз болаларининг гурурли, ўзини, ўзлигини танийдиган қилиб етиштирилган. Агар битта кўркмас, миллатсевар ўғлон етиштирсангиз, уни ҳеч бир иллат, ҳеч бир ғаним енга олмайди».

Домланинг сўзларини мароқ билан тингларканман, ҳақиқатан ҳам миллатни, сўзга ишонадиган танти инсонларни она етиштиради деган фикрга келдим.

ТИЛИНГ БОР — ЭЛИНГ БОР

сўзнинг, лафзнинг ўрни бор. Одамлар, айниқса, ўзбек халқининг жавонмардлари ўзбекона қилиб айтилган сўзга (ваъда бўлиши шарт эмас) ишонишади. Аммо... масаланинг «лекин шундаки, бизнинг миллат экан»лигимизни, ўзбек эканлигимизни исбот қилувчи тилимизга бўлган эътиборнинг ҳаминқадар эканлиги кишини ўйлантиради. «Например», «между прочим», «неужели», «уже», «окей», «йес!» сингари сўзларни бугун ёш болалар ҳам ишлатмоқда. Бу каби сўзларни санаб кетсангиз, битта китобча бўла-

пиришади. Буни ҳам тушуниш қийин. Нима учун ўзбек тилидан уялиш керак?! Ахир ўз тилини билмаслик мумкинми?!

Профессор ўқитувчиларимиздан бири бизга адабиётдан сабоқ бераркан, дарс билан боғлиқ ҳолда шундай ўғит берди:

— Йигитлар, қизлар! Миллатни тилига қараб белгилашади. Айниқса, тилчи, зиёли бўла туриб сизлар тилни бузиб гапирманглар. «Абедга кетдик», «уже танаффус» деган сўзларни ишлатманглар. Қизлар, сиз миллатнинг эртасига она бўла-

Она шунчалар мўтабар бўлгани ҳолда ўз тилимизни она тилим дея онага тенг қиламиз, тилга бўлган муносабатда эса...

Бирозгина эътибор қаратиб, оиламизда тилга бўлаётган муносабатни изга солайлик. Ҳар биримиз ўз оиламизни ислоҳ қилсак, бутун жамиятимизни қамраб келаётган «тил микроблари»дан халос бўламиз. Ахир тилимиз бор — элимиз, ўзбеклигимиз мавжуд. Бир мулоҳаза қилиб кўрмайсизми?!

Абдулатиф АБДУЛЛАЕВ

Тарбия танаффус билмайди

ОДАМ БЎЛАЙЛИК

Бир куни қоронғу тушгач, Азимбек исмли киши ўзининг қандай одамлигини билиш мақсадида эскироқ кийим кийиб, юзидан никоб билан кўчага чиқиб, ким учра-са сўрай бошлабди:

— Биродар, мен қандай кишиман?

Улар:

— Сиз инсонсиз, — дейишибди.

Яна бошқасига учраб саволини қайтарса у:

— Сиз бир кишисиз, — дебди.

Ҳеч кимдан «сиз одамсиз» деган гапни эшитмагач, хафа бўлиб кулбасига қайтса, аёли сезиб қолиб:

— Ҳа, дадаси, шунга ҳам шунчаликми? Эртага бирор ўқимишли, кексароқ одамдан сўраб кўя қоласиз-да, — деб маслаҳат берибди.

Эртасига Азимбек қишлоғидаги энг кекса, юз ёшга кирган Одил исмли бобога учрабди. Уни ҳеч ким одам демасгани учун ғамгин бўлиб сўзлабди.

Шунда бобо:

— Уғлим, бу дунёда одам бўлишнинг ўзига яраша машаққати бор. «Одам» сўзи арабчада алиф, дол, мим билан ёзилади. Киши аввало ватани, эли учун жисмонан бақувват, алиф каби тик, хушёр бўлмоғи лозим.

Иккинчидан, биров бажараётган ишидаги нуқсонни кўрсатса, тўғри қабул қилиб, дол каби таъзим этмоғи керак.

Учинчидан, истеъмол қилаётган ноз-неъматлари, мусавффо ҳаво учун мим каби таъзимда бўлмоқ зарур. Ана шу хислатларга эга бўлсанг, одамийлик шудир, — деб насиҳат қилибди.

Дарҳақиқат, ёшларни одам этиб тарбияламоқ ҳам-мамизнинг бурчимиздир.

Миробиддин ҚУРБОНБОЕВ

Халқ таълими фидойилари

Самад ака саҳарлаб уйғониб, йўлга отлана бошлади. Юрагидаги ҳаяжон бир зум босилмасди. Бугун Қаршида бўлиб ўтадиган «Йилнинг энг яхши фан ўқитувчиси» кўрик-танловининг вилоят босқичига шогирди Гавҳар Маҳматқуловани олиб бориши керак. Меҳнатининг самараси қанақа бўлиши ҳақидаги ўй унга тинчлик бермасди.

Бахт калити — меҳнатда

Ўша куни Самад Бердиев вилоят марказидан хурсанд қайфиятда қайтди. Севинчи ичига сиғмасди. Боиси, шогирди танловнинг республика босқичига йўлланмани қўлга киритганди...

С.Бердиевни Шаҳрисабзда кўпчилик яхши танийди. У туман халқ таълими бўлимида олий тоифали методист бўлиб ишлайди. Қачон қараманг, бу жонкуяр инсонни худуддаги мактабларнинг таълим жараёни билан танишиш мақсадида папкасини қўлтиқлаб кетаётган ҳолда учратасиз. Унинг фидойилигини ҳамкасблари хурмат билан тилга олишади. Шаҳрисабзлик меҳнат таълими ўқитувчилари учун С.Бердиев ишлаб чиққан услубий тавсиялар ҳаммиша асқотмоқда.

— Бугун соҳаларга ихтисослашган ёш кадрларга эҳтиёж кучаймоқда, — дейди С.Бердиев. —

Уларни тайёрлашда эса умумтаълим тизимида меҳнат ва касб таълими фани ўқитилишини яхши йўлга қўйиш бирламчи омил эканлигини эсдан чиқармаслик лозим. Шундагина ёшларимиз касб-хунар танлашда адашмайди.

Самад ака аслида педагоглик фаолиятини илк мутахассислигига кўра чет тили ўқитувчилигидан бошлаган. Ўқувчиларга немис тилидан сабоқ берган. Шу билан бирга ёшларни турли хунарларга қизиқтириш маҳорати билан кўзга ташланди. Шу боис мутасаддилар уни тумандаги 3-мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатига ишга таклиф қилишди. Кўп ўтмай мазкур муассаса директорилиги вазифасига кўтарилди. Узоқ вақт шу лавозимда ишлади. Ўн уч йилдан буён халқ таълими бўлимининг меҳнат ва касб таълими фани методисти сифа-

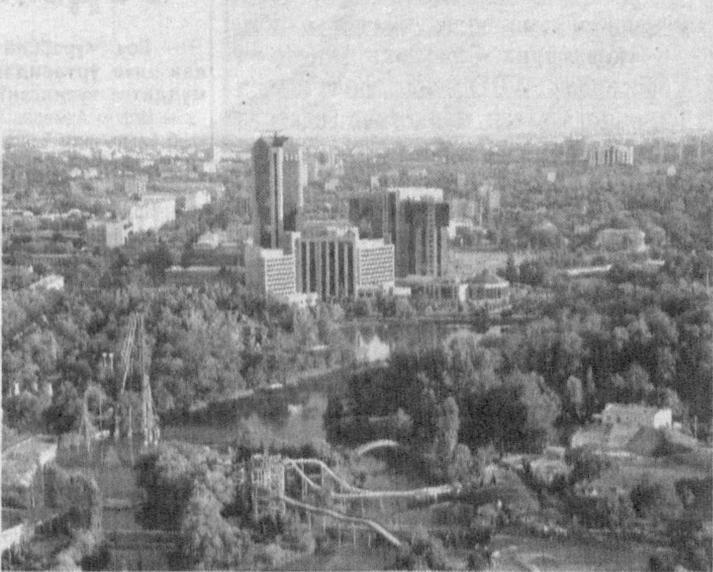
тида замонавий таълим технологиясини ҳаётга жорий этишда фаол қатнашиб келмоқда.

С.Бердиев шунча йил иккинчи ихтисослиги бўйича ишлаган бўлса-да, чет тили ўқитишдан узоқлашиб кетмади. Германиянинг Гёте институти томонидан юборилган анкета саволларига тўғри жавоб йўллагани учун пойтахтда бўлиб ўтган немис тили ўқитувчиларининг 4-қурултоғига делегат этиб сайланди.

С.Бердиев қаерда, қай лавозимда ишласин, меҳнат бахт-саодат, омад ва ишонч, қолаверса, тараққиёт калити эканлигини ҳаётий далиллар орқали кўрсатиб берди. У ҳаётдан мақсад одамларга яшilik қилиш деб билади.

Н.НОРМУРОДОВ, Китоб тумани

Пойтахт жамоли

«МУШТАРИЙ МИНБАРИ» КУПОНИ №

Фамилиянгиз _____
 Исмингиз _____
 Отангизнинг исми _____
 Туғилган йилингиз _____
 Манзилингиз _____
 Иш(ўқиш) жойингиз _____
 Қайси мавзуда чиқиш қилмоқчисиз? _____

Баҳор соғинчи

Иқбол МИРЗО,
Ўзбекистон халқ шоири

Мени эслайсанми?

Мени эслайсанми, ой тилиб-тилиб,
Қийқимлаган бахмалим – ялғиз?
Кимни изляяпсан, чувалчанг бўлиб
Ўрмалаб кетган илдиз?

Ниначи қанотин урган анҳорим,
Соғинчингдан сўзлаб бер!
Айт, сениям бир соғинганинг борми,
Сополдек дарз кетган ер?

Дадам эккан терак, қишнинг чилласида
Бағринг тилинмадимми?
Қишлоғим, кўкларнинг илк палласида
Ўрним билинмадимми?

Севгилим, ҳаммаси тамом бўлган.
Гоҳо –
Мени қийнайди бир сўз.
Сендан бир нарса билмоқчийдим,
Аммо
Ёдимдан чиқди, афсус...

Наботот оламида

Истагингизга қараб пишади

Америкалик бир неча олим дехқончиликдаги мева-сабзавотларнинг пишиш жараёнилари муаммолари устида иш олиб боришди. Бунга қандай зарурат бор дерсиз? Шундай мева ва сабзавотларни истеъмолчиларнинг дастурхонига ҳамма вақт янги узилгандек бориши зарур. Мухандис олимлар помидорнинг ирсияти ёрдами билан унинг турини ўзгартиришга, уларнинг узил-кесил пишишига масъул бўлган моддасининг ҳосил бўлишини тўхтатиб қўйишга эришдилар.

Муножжим башорати

(3 - 9 март)

Дўст ва яқинларингиз билан алоқаларингиз яхшиланади. Бирор бир партиёга аъзо бўласиз, сиёсат майдонида бўлаётган воқеалар сизни қизиқтириб қолади. Хизмат сафарларига чиқиш муваффақиятли кечади, агар ёнингизда бирор ҳамроҳингиз бўлса. Бадактарбия билан шуғулланнг.

Ўз олдингизга қўйган мақсадга эришиш учун йўлингизда тўғаноқ бўладиган барча муаммоларни мардонавор енгиб ўтинг. Сиз бунга эришасиз. Иш жойингизда мартабангиз ошади. Атрофингиздаги одамларни сизни ҳурмат қилишлари ва қўллаб-қувватлашлари тўғайли машҳур бўлиб кетасиз.

Сизда ўқишга қизиқиш, илим чўққиларини эгаллашга иштиёқ яна ҳам ортади. Илмий ишлар бошлаш, номзодлик диссертациялари ёзиш учун бу ҳафта жуда самаралидир. Дам олиш мақсадида саёҳатларга чиқинг. Бу вақтингизни ёқимли ўтказишга, дунёқарашингизни кенгайтиришга ёрдам беради.

Пул маблағларингиз кўпайиши учун ишда ва тадбиркорликда масъулиятироқ бўлинг. Ҳафта давомида мерос, солиқ, алиментлар билан боғлиқ молиявий масалалар ўз ечимини топади. Кредит ёки кўчмас мулк эгаси бўласиз. Дам олиш кунларини тоғ ёнбағрида ўтказинг.

Шахсий ва эр-хотин муносабатларида суҳбатлашиш учун янги мавзулар, ўзаро бир-бирини тушуниш, оилавий муаммоларни ҳал қилиш учун бу ҳафта жуда барқали бўлади. Ёлғиз «арслон»ларни севгига айланаб кетувчи дўстона муносабатлар кутмоқда. Ўз яқинингизга самимий бўлинг ва ёқимли сўзлар айтинг.

Иш жойингизда шартномалар тузишда, келишувлар имзолашда эҳтиёткор бўлинг. Ҳамкасбларингиз билан ҳам алоқаларингизни яхшиланг. Сиз улар билан нафақат ишлайсиз, балки маслаҳатчи ҳамдирсиз. Ҳафта тиббий кўриқдан ўтиш учун жуда қулай.

Ҳафта қувноқ ва беғам кечади. Баҳор яқинлашиб келаётгани боис кайфиятингиз кўтаринки ва романтик бўлади. Фарзандларингиз билан муомалада ўзингиз ҳам болаларча фикрлайсиз. Чунки сизда болалик кечинмалари кеча бошлайди. Янги уйга кўчиб ўтишингиз мумкин.

Туғилган жойингизни, болалигингиз ўтган маконини, ота-онангни зиёрат қилинг. Февралнинг охири ҳафтаси музокаралар олиб бориш учун самарали бўлади. Ҳовли-жой сотиш ёки сотиб олиш учун оила аъзоларингиз билан маслаҳатлашинг. Хонадонингизда янги меҳмон дунёга келади.

Сиз осонгина муомалага кира олиш ва суҳбатни хоҳлаган мавзуда давом эттира olasiz. Қариндошларингиз ва қўшнилариингиз билан алоқаларингизни тиклаб олинг. Кези келганда сизга уларнинг ёрдами ва қўллаб-қувватлашлари асқотади. Меҳмонга боринг, кўнглиннгиз ёзилади.

Молиявий муаммоларингизни бафуржа ҳал қилиб олинг. Пул ҳисоб-китобни ёқтиради. Кутилмаган совғалар olasiz. Рўзгор учун ошхона буюмлари харид қилинг. Рафиқангиз соғлиғи ҳақида қайғуринг. Кўпроқ шарбат ва булоқ сувлари ичиш баданни губорлардан тозалайди.

Олдиндан режалаштирилган учрашувлар, музокаралар кўнглидагидек натижани беради. Ташқи кўринишингизга эътибор беринг. Гўзаллик салонлари ва сартарошхоналарда сиз бунга эришасиз. Иш жойингизда ҳамкасблар эътиборига тушасиз.

Ички туйғуларингиз ва ҳиссийларингизни жиловлаб олинг. Шоққин суронли ўтиришлар сизни чарчатиб қўяди. Бироз вақт ёлғиз қолинг. Ўзингизни тушунишга ҳаракат қилинг. Ёмон одатлар ва қилиқлардан холи бўлинг. Дам олиш кунлари театр, музейлар ва концертларга боринг.

Хикмат

Нодон одамнинг юраги тилининг устида бўлади. Шунинг учун тилига нима келса, қайтармайди.

Ўйлаб иш тутиш инсон устидан ҳоким бўлганида эди, ҳеч ким хатар домига тушмаган бўлар эди.

Рассом хандаси

Рассом: Шавкат МУЗАФФАР

Бу қизик!
Грек файласуфи Анахарсис одамларни уч тоифага бўлган экан: биринчи — марҳумлар; иккинчи — тириклар; учинчи — денгизда сузиб кетаётганлар...

Бола тилидан
Мақтаб қоровули:
— Ҳой бола! Дерзани сен синдирдингми? Тўғрисини айтиб, айбни бўйнингга олсанг, жазонинг ярмини олсан!
Бола:
— Амаки, агар айбимга икки марта иқроор бўлсамчи?

Изоҳи сиздан...

Сайр дея опанг-ла, онам кетди қайнга. Уйда қолдим бир ўзим, қараб сендек «қоплон»га йўл қараб чиқдик мана, тарк этиб хонамизни. Кутлаймиз ҳар биримиз Меҳрибон онамизни.
Асадулло МИРЗААКБАРОВ

«BOSS» нималар ҳақида хаёл сураяпсиз?
— Биласанми Жек, мана шу ерлар бобомдан қолган далалар...
Бобомурод ДАРВИШОВ,
Хоразм вилояти Кўшкўпир тумани Хонобод қишлоғи

«Дўст билан обод уйинг, бўлса гар вайрона ҳам»,
Энг содиқ-дўст мен билан, бўлмангиз ҳайрона ҳам.

Уйғондим боғчамга боқдим, Эриб битмиш унда оппоқ қор,
«Сенсиз мен ҳам, баҳор ҳам ғариб, Сен баҳорни соғинмадингми?»
Рустам САТТОРОВ,
Наманган шаҳридан хуқуқшунос

Дўстим Қоровой, қара — Ойим кетяпти, ана! Дўконга шошаётгир, Нима олмоқчи яна?
Зокиржон ҲОЛМАТОВ,
Тошкент шаҳри

Ҳеч кимсага билдирмай, Тайёрланай, қочишга. Яна айтиб бермагин, Эшитдингми, кучукча?
Умида ТОЛИПОВА,
Фарғона вилояти
— Икковини ажратиб, Куймасам бўлмайди-ёв. Саша ҳам Жекка ўхшаб, Тинимсиз дейди «вов-вов».
Фарҳод ПИРМАНОВ,
Самарқанд вилояти

Мухлисими Асадулло МИРЗААКБАРОВ рўқнинг феврал ойи голиби деб топилди. Азиз муҳлис, энди навбатдаги суратга изох топинг-чи?

<p>Ishonch МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси</p>	<p>Бош муҳаррир Абдуҳолик АБДУРАЗЗОҚОВ</p>	<p>Бизга қўнғироқ қилинг: Котибият: 153-52-78 Хатлар бўлими: 153-85-43</p>	<p>Бизнинг манзил: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр курсаткичи: 133; 134</p>	<p>Газета ҳафтанинг сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади.</p>	<p>Навбатчи котиб - Ж.Шарофбоев Навбатчи - У.Якубов Мусаҳҳих - Н.Юлдошев</p>
	<p>Таҳрир хайъати: Алла Долженкова, Анвар Юнусов, Довуд Мадиев (бош муҳаррир ўринбосари), Жаҳонгир Шарофбоев (масъул котиб), Маъмура Адилова, Мирзохид Содиқов, Нормамат Аллабров, Носирхон Акбаров, Ойсулув Нафасова, Пиримқул Қодиров, Соғиндиқ Ниетуллаев, Шамси Эсонбоев</p>	<p>Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0116-рақам билан рўйхатга олинган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-3. Ҳажми 2 босма табоқ.</p>	<p>«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.</p>	<p>Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланishi мумкин. Нашримиздан кўчириб босилганда «Ishonch»дан олинганлиги кўрсатилиши шарт. Тижорат аҳамиятига молик материаллар «Белгиси остида» чоп этилади.</p>	<p>Саҳифаловчи-дизайнер: Ж.Юнусов, Ю.Михайловский</p>
		<p>E-mail: ishonch-doverie@mail.ru</p>		<p>Буортма Г-114 Тиражи: 19960</p>	<p>Босишга топшириш вақти - 21.00 Тошйирилди - 20.00</p>
				<p>Сотувда эркин нархда</p>	<p>2 3 4 5 6 7 8</p>